Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
РЕПУБЛИЧКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЈАВНЕ ПОЛИТИКЕ

Стална конференција градова и општина
Савез градова и општина Србије

МИНИСТАРСТВО ДРЖАВНЕ УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

План развоја општине Опово 2022-2029. НАЦРТ

MICROSOFT OFFICE USER

2022

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
РЕПУБЛИЧКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЈАВНЕ ПОЛИТИКЕ

Стална конференција градова и општина
Савез градова и општина Србије

МИНИСТАРСТВО ДРЖАВНЕ УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Уводна реч председника

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
РЕПУБЛИЧКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЈАВНЕ ПОЛИТИКЕ

Стална конференција градова и општина
Савез градова и општина Србије

МИНИСТАРСТВО ДРЖАВНЕ УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Садржај:

Листа скраћеница 1
Увод 2
1. Процес израде 3
2. Преглед и анализа постојећег стања 4
3. Визија 19
4. Приоритетни циљеви и мере 19
Преглед развојних праваца, приоритетних циљева и мера 19
Опис приоритетних циљева и мера 21
за развојни правац: комунална инфраструктура и заштита животне 21
Опис приоритетних циљева и мера 35
за развојни правац: друштвени развој 35
Опис приоритетних циљева и мера за развојни правац: 49
привредни развој 49
5. Овир за спровођење, праћење спровођења, извештавање и вредновање 57
6. Прилог 59

Листа скраћеница

ЈЛС	Јединица локалне самоуправе
ЗПС	Закон о планском систему
РСЈП	Републички секретаријат за јавне политике
СКГО	Стална конференција градова и општина
ЦСР	Центар за социјални рад
АП	Аутономна Покрајина
ПУ	Предшколска установа
ППП	Припремни предшколски програм
ЈП	Јавно предузеће
ОШ	Основна школа
ОУ	Општинска управа
ПТД	Пројектно-техничка документација
ОНБ	Општинска народна библиотека
ЕУ	Европска унија
ИО	Издвојено одељење

Увод

На основу Споразума о пословној сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе за подршку израде нацрта Плана развоја општине Опово, под референтним бројем 48-00-9/2020-24/44 од 7. децембра 2021. године, општина Опово је приступила изради Плана развоја општине Опово за период 2022 – 2029. године (у даљем тексту: План развоја). План развоја ЈЛС је документ развојног планирања, и као такав представља плански документ најширег обухвата и највишег значаја јединицу локалне самоуправе[1].

План развоја општине Опово израђен је у складу са Законом о планском систему Републике Србије (у даљем тексту: ЗПС) усвојеним је 19. априла 2018. године[2] и пратећим уредбама: Уредба о методологији за управљање јавним политикама; Уредба о методологији за израду средњорочних планова органа државне управе и Уредба о обавезним елементима плана развоја аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Поред наведених уредби, Општина је током процеса израде Плана развоја, у потпуности консултовала Смернице за израду планова развоја јединица локалне самоуправе израђене од стране СКГО, у сарадњи са РСЈП. Наведене смернице представљају детаљан методолошки водич кроз процес израде Плана развоја ЈЛС.

Усвајањем ЗПС успостављен је систем координисаног, ефикасног и транспарентног планирања, са циљем увођења система одговорности за резултате и мерење ефикасности рада јавне управе. Када је реч о јединицама локалне самоуправе, ЗПС уређује обавезу локалне власти да, у складу са дефинисаном методологијом и уједначеним општим приступом, планира јавне послове у својој надлежности. ЈЛС је, према Закону о локалној самоуправи, у обавези да планира, уређује и управља јавним пословима у својој надлежности, а од интереса за локално становништво. Законом о планском систему наведена обавеза је стављена у јасан системски оквир, јасно утврђену методологију, апострофирајући транспарентност процеса кроз укључивање локалних актера и израду плана консултација. У циљу транспарентности самог процеса, општина Опово је путем званичне интернет странице Општине редовно јавност обавештавала о процесу израде Плана развоја и свим активностима, такође објављени су и сви материјали у вези са процесом израде Плана развоја.

Процес израде Плана развоја општине Опово обухватио је неколико фаза, јасно дефинисаних и структуираних, а спроводио се кроз јавне консултације са свим заинтересованим странама. Јавне консултације су се спроводиле кроз организоване састанке, фокус групе, радионице, али и кроз размену материјала електронским путем. У процес су била укључена следећа консултативна и радна тела: Партнерски форум сачињен од представника свих заинтересованих страна, три тематске радне групе[3] и

[1] Смернице за израду планова развоја јединица локалне самоуправе
[2] Службени гласник РС, бр. 30/18.
[3] https://opovo.org.rs/wp-content/uploads/2022/04/Resenje_o_formiranju_tematskih_radnih_grupa.pdf

координациони тим[4] сачињен од представника локалне самоуправе са јасно дефинисаним задацима и са циљем праћења и усмеравања целокупног процеса. Приликом израде Плана развоја, општина Опово водила је рачуна о усклађености са документима развојног планирања/јавних политика на националном и регионалном нивоу, а пре свега са Циљевима одрживог развоја датим у оквиру Агенде 2030 и преговарачких поглавља ЕУ.

1. Процес израде

Општина Опово је приликом израде Плана развоја за период 2022 – 2029. у потпуности поштовала методологију и инструкције дате у оквиру Смерница за израду планова развоја ЈЛС, као и елементе дефинисане Законом о планском систему Републике Србије и пратећих уредби. Процес израде Плана развоја у смислу фаза и њихових међусобних веза представљен је на слици 1. Фазе процеса израде имају јасну хронологију, завршетком једне фазе започиње друга фаза. Јавне консултације су акивност која је континуирана и која је била укључена у све фазе израде Плана развоја. Консултације су се спроводиле кроз дефинисани број радних и консултативних састанака, али и кроз објављивање информација и докумената проистеклих из процеса израде Плана развоја. Такође, прикупљање и обрада података представљају континуиране процесе који се прожимају кроз више фаза процеса израде Плана развоја.

Слика 1. Процес израде Плана развоја

Извор: Смернице за израду планова развоја јединица локалне самоуправе

[4]https://opovo.org.rs/wp-content/uploads/2022/04/Resenje_o_formiranju_Kordinacionog_tima_za_izradu_plana_razvoja.pdf

2. Преглед и анализа постојећег стања

Географски положај

Општина Опово се налази у АП Војводини, у Јужнобанатском округу, на 30 км од Београда и Панчева и на 40 км од Зрењанина. Једна је од најмањих општина у АП Војводини, заузима површину од 203 км² и састоји се од 4 насељена места: Опово, Сефкерин, Баранда и Сакуле. Сва четири насељена места се налазе уз реку Тамиш која протиче уз територију општине Опово дужином од 29 км. Удаљеност од магистралног пута Београд-Зрењанин износи 3 км. Кроз територију општине Опово пролази државни пут IIа реда А-131. Удаљеност до аеродрома „Никола Тесла“ износи 50 км. Повољан географски положај општине Опово један је од највећих потенцијала за њен даљи развој. Опово са севера и истока се граничи са општином Ковачица (Ко Идвор, Ко Ковачица, Ко Дебељача и Ко Црепаја), на југу са општином Панчево (Ко Глогоњ), на југозападу са градом Београдом, а на северозападу са општином Зрењанин (Ко Чента и Ко Фаркаждин) и са њима се налази у блиским, мањим или вишим степенима условљености и повезаности. На територији општине преовладава умерено-континентална клима са просечном годишњом температуром од 11°C, просечним годишњим падавинама од 610 mm и просечном влажности ваздуха од 71%. Према нивоу развијености, припада четвртој групи општина коју чини 44 изразито недовољно развијене јединице локалних самоуправа чији је степен развијености испод 60% републичког просека[5].

Демографски трендови

У општини Опово, према последњем попису (2011.) живи 10.440 становника. Полна структура укупног броја становника указује на веома благу предност женског становништва (50,1%,односно 4.787) у односу на мушко становништво (49,9%, односно 4.774). Када се посматра тренд кретања броја становника општине Опово у периоду 2011-2020. године, уочава се константан пад броја становника из године у годину. Описани тренд је карактеристичан и за Јужнобанатску област. У односу на пописну 2011. годину, број становника у општини Опово у 2020. години је смањен за 879 становника. Становништво општине Опово учествује у укупном становништву Јужнобанатске области са 3,5%, а у укупном становништву АП Војводине са свега 0,5%.

[5] https://ras.gov.rs/uploads/2019/01/uredba-o-utvrdivanju-jedinstvene-liste-razvijenosti-regiona-i-jedinica-l-2.pdf

Графикон 1. Тренд кретања броја становника 2013-2020. године

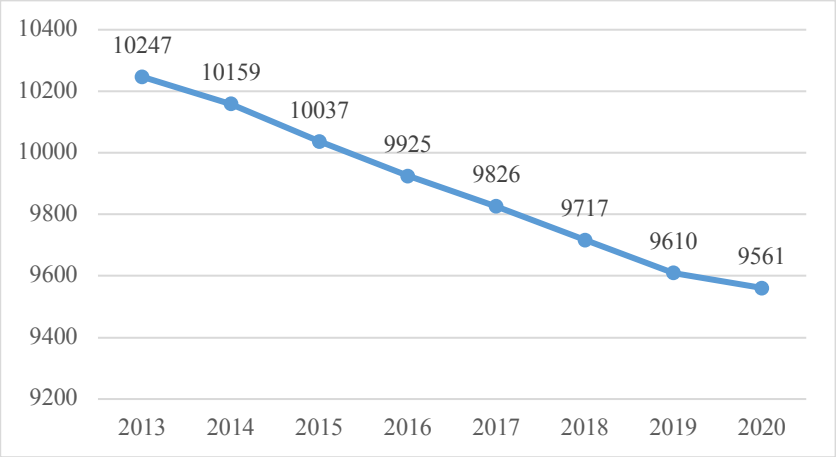

Извор: РЗС, Витална статистика

Природни прираштај бележи негативне вредности (-64), будући да је број живорођене деце (86) мањи од броја умрлих (150). Стопа природног прираштаја у општини Опово у 2020. години је нешто повољнија од те вредности у АП Војводини (-6,69 ‰ односно -7,5 ‰ респективно).

У периоду 2016-2020. година вредност стопе природног прираштаја била је најповољнија 2020. године (-6,69‰), док је највећи број живорођених уједно и умрлих забележен 2016. године (95, односно 188 деце). Од 2018. године број живорођених бележи благи раст. Најнеповољнија вредност стопе природног прираштаја забележена је 2016. године (-9,37‰).

Графикон 2. Број живорођених, умрлих и природни прираштај по годинама, 2016-2020. година

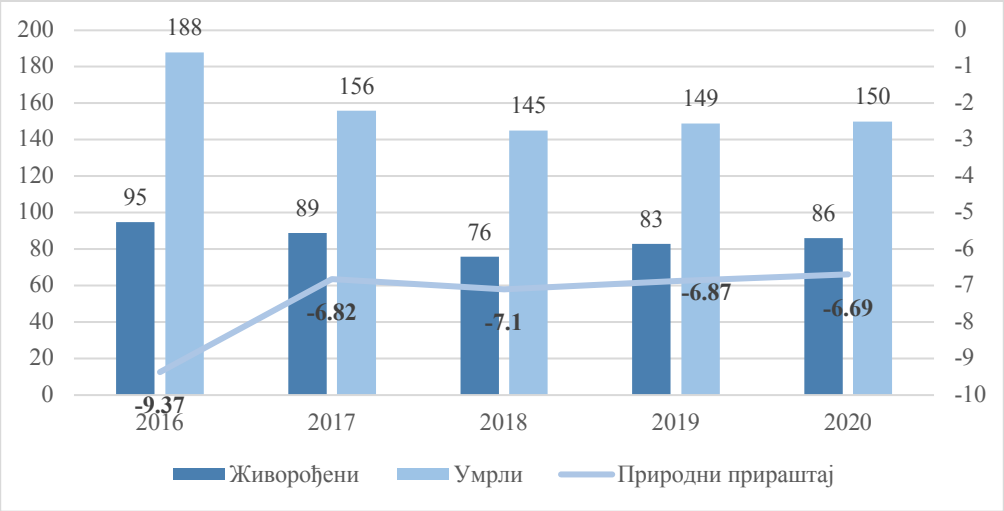

Извор: РЗС. Витална статистика

Стопа фертилитета у општини Опово у 2020. години износила је 1,5%, идентично стопи коју бележи Јужнобанатска област и АП Војводина. Просечна старост мајке при рођењу првог дета, износила је 26,5 година. Низак наталитет је директна последица ниског

фертилитета (1,5%) и с аспекта рађања, веома неповољне старосне структуре (ниско учешће жена у фертилном добу (15-49). Планирање породице и репродуктивна моћ становништва под снажним је утицајем модерног репродуктивног модела који води смањењу стопе фертилитета.

Укупан број досељеног становништва у општини Опово у 2020. години износио је 142, док је број одсељених лица износио 85. Овакав однос указује на позитиван миграциони салдо (57). Анализирајући миграциона кретања као компоненте раста становништва на подручју општине Опово током последње деценије, може се констатовати њихов смањен интензитет, али и то да позитиван миграциони салдо на није могао да заустави укупан пад броја становника. Приликом анализе миграционих кретања становништва, важно је узети у обзир и пандемију Корона вирусом, која је започела 2020. године, те сигурно утицала на смањивање миграционих тенденција становништва.

Природни ресурси

Поред пољопривредног земљишта, природни ресурси општине Опово су минералне сировине, енергетске минералне сировине (природни гас и термоминералне воде), неметаличне минералне сировине, сировине за добијање грађевинских материјала (опекарска глина) и подземне воде. Хидрогеографска карта територије општине Опово је представљена природним водотоком Тамиш и мелиорационим каналима разних величина. Тамиш је један од највећих банатских водотокова и изузетно је значајна за општину опово. На подручју општине Опово нема заштићених природних добара, али су евидентирана подручја предвиђена за заштиту и станишта строго заштићених и заштићених врста. На простору Општине налази европски значајно подручје за птице (IBA) "Средње Потамишје" (РС013ИБА), површине 14.507 ha. Међу најзначајнијим локалитетима који су предвиђени за заштиту издвајају се:

- комплекс Рибњака „Рибарство АД Баранда“ (Јер, Печена слатина);
- алувијална станишта уз Тамиш и влажна станишта која се наслањају на реку;
- подручје слатина која се већином користе као пашњаци или кошанице;
- Добра хумка на потезу "Излаз" у непосредној близини рибњака Баранда, са очуваним фрагментима степске вегетације коју периодично насељавају колоније бубамара.

Економски развој и структура привреде

Према подацима Агенције за привредне регистре, у периоду од 2018. до 2021. године, нису присутне велике осцилације у броју активних привредних друштава. Број новоснованих привредних друштава је био константан до 2020. године, да би се 2021. године смањио на 3. Број привредних друштава на 1000 становника током посматраног периода је прилично уједначен. Међутим, број привредних друштава на 1000 становника је ниже од просека Јужнобанатске области (у 2020. години 9,75), као и од просека на нивоу Републике (у 2020. години 12,23). Нето ефекат оснивања нових привредних друштава у 2019. години износи 0,4, и значи да се на 10 угашених предузећа отворе 4

нова привредна друштва, што је више од нивоа Јужнобанатске области (0,3) и на истом нивоу када се упореди са просеком Републике Србије (0,42). Када је у питању број предузетника на 1000 становника, евидентан је раст по просечној годишњој стопи од 9,1%. У 2020. години, број предузетничких радњи на 1.000 становника износи 34, што је за 13% испод просека Републике (просек РС је 39 предузетничких радњи је на 1000 становника), односно 3% више од просека области који износи 33 предузетника на 1.000 становника. Нето ефекат оснивања нових предузетника расте до 2019. године, док се у 2020. години примећује пад индикатора на 1,7 што значи да се на сваких 10 затворених предузетничких радњи отвори 17 нових.

Графикон 1. Број активних привредних друштава и предузетника

Извор: Агенција за привредне регистре

На територији општине Опово послују само мала и средња предузећа. Најзаступљенија делатност поред пољопривредне је прерађивачка. Пољопривреда представља примарну привредну грану општине. Доминантна је интензивна ратарска производња, и то пре свега кукуруза. У значајној мери гаје се и пшеница, крупник, сунцокрет и црни лук. Развијено је и сточарство, а доминантан је узгој свиња и живине. Премда су поједина домаћинства опредељена искључиво за сточарство, нешто већи број се комбиновано бави ратарством и сточарством. Присутна је висока оријентација на примарну пољопривредну производњу и пласман производа претежно као сировина, иако постоји неколико прерађивачких привредних субјеката. Овакав вид оријентације производње има за последицу ниску профитабилност.

Јединица локалне самоуправе је највећи корисник подстицаја регионалног развоја. Према подацима Агенције за привредне регистре, у периоду 01.01.-30.06.2021. Јединица локалне самоуправе учествује са 80% у подстицају регионалног развоја. Потом следе пољопривредна газдинства са 18,2%, док остали корисници имају врло мали удео (испод 1%). Највећи део подстицаја се односи на развој саобраћајне инфраструктуре и пољопривреде, при чему се у највећој мери користе бесповратна финансијска подршка и бесповратне субвенције, а највећи реализатори ових подстицајних средстава јесу Управа за капитална улагања АП Војводине, Министарство финансија, Развојна

агенција Србије и Развојни фонд АП Војводине[6]. Укупни износ остварених инвестиција на територији општине Опово[7] у 2020. години износио је 279.158 хиљада РСД, што је једино више од општине Пландиште (143.253 хиљада РСД), док све остале општине имају значајно веће износе инвестиција.

Тржиште рада

Регистрована запосленост према општини пребивалишта у односу на број становника на територији општине Опово је у 2020. години износила 31%, што је изнад просека Јужнобанатске области (30%), те ниже од просека РС (32,1%). Број запослених је у периоду од 2016. до 2020. године растао по просечној годишњој стопи од 4,62%, што је условило и раст броја запослених који су старији од 15 и више година. У 2020. години, од укупног броја запослених, чак 60,1% је запослено у правним лицима, 25,4% чине приватне предузетнике и запослене код њих, док је 14,5% регистровано као индивидуални пољопривредници. У 2020. години, укупна стопа незапослености износи 19,72%, док је стопа незапослености жена 23,87%, а мушкараца 16,60%. Према старосној структури, у 2020. години, највише незапослених је међу старосном групом од 30 до 54 године (55%), затим следе они са 55 и више година (27%), те млади од 18 до 29 године (18%). На територији општине Опово, зараде су у посматраном периоду номинално расле по просечној годишњој стопи од 9,41%. У 2020. години, зараде у Опову (50.270 дин.) су ниже од Јужнобанатске области (57.125 дин.) за 13,64%, од региона Војводине (57,186 дин.) за 13,76%, те од Републике Србије (60.073 дин.) за 19,50%.

Графикон 2. Регистровани запослени према општини пребивалишта, 2018–2020.*

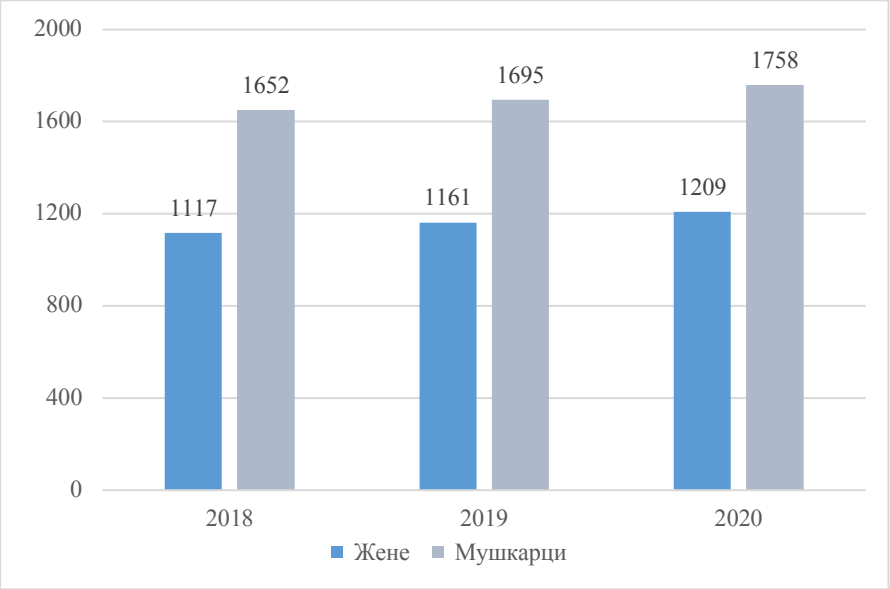

Извор: ДевИнфо, Статистика запослености и зарада, РЗС
* Од 2015. укључени су и регистровани индивидуални пољопривредници

[6] Регистар мера и подстицаја привредног развоја, Агенција за привредне регистре

[7] Општине и региони у Републици Србији 2020, Републички завод за статистику.

Највећи број запослених на територији општине Опово је у сектору прерађивачке индустрије. У 2020. години је у сектору прерађивачке индустрије било запослено 22,4% радника, што указује на изузетан значај ове делатности на територији општине. Након прерађивачке индустрије, значајан број запослених је и у сектору трговине на велико и мало и поправци моторних возила.

Пољопривреда и шумарство

Пољопривреда представља доминантну привредну грану општине. За област пољопривреде и руралног развоја задужено је Одељење за привреду и финансије Општине. На територији општине преовлађују различити типови чернозема, који обухватају 67,11% укупне територије и пружају могућност бављења готово свим облицима пољопривреде. Међутим, значајан удео имају алувијуми који су заслањени или забарени, што негативно утиче на производне могућности. Такође, на територији општине се налазе и слатинаста земљишта, солоњец (3,68%) и солоњец солончакасти (1,58%), док је удео ливадских и ритских црница релативно низак. Према анкети из 2018. године укупна површина под ораницама и баштама је 13.893 ha, воћњацима 89 ha, док је под виноградима 5 ha. Према подацима из 2012. године, укупна површина расположивог пољопривредног земљишта износила је 15.496 ha, што представља приближно 0,94% површине Војводине. Расположиво пољопривредно земљиште заузима 76,33% укупне површине општине, док је 9,3 ha коришћено пољопривредно земљиште по газдинству. Удео пољопривредног земљишта које се користи за пољопривредну производњу износи 92,96%. Општина поседује и значајне водне и шумске ресурсе, који пружају одличну основу за диверзификацију економских активности, чиме би се обезбедили додатни приходи за газдинства. Евидентно је и повећање површина под вишегодишњим воћарским засадима, који су млађи од 20 година, што је такође једна од националних стратегија у пољопривредној производњи. Довољне количине воде и ливаде/пашњаци омогућавају и даљи развој сточарства, које већ постоји на подручју општине. Значајан природни ресурс на територији општине Опово су шуме, које захватају површину од 1.313 хектара, односно 10% укупне територије општине Опово. Шуме углавном сачињавају врбе и тополе, а има и бреста, јасена и багрема.

Туризам

Општина Опово се можда не налази на мапама великих туристичких туроператера, али овај део Средњег Потамишја и те како има шта да понуди. Туризам као привредна грана у експанзији има велике потенцијале за општину Опово. Општина поседује бројне споменике културе, манифестације, изузетне природне лепоте, могућности за еко, рекреативни и спа туризам, активни одмор, спортски риболов, угоститељство и кулинарство, што чини развноврсну, али пре свега, квалитетну туристичку понуду. Најразвијенија туристичка грана је спортски риболов и последњих година све популарнији активни туризам (birdwatching, пешачење кроз природу, вожња чамцима, регате и камповање). Општина Опово нема организовану самосталну туристичку организацију, већ се туристички производ рекламира у оквиру туристичке организације Војводине. Централно место када су у питању културни садржаји општине заузима

Општинска народна библиотека под чијом је ингеренцијом и изложбени простор (пинакотека) Галерија „Јован Поповић“ у Опову. На територији општине истражено је десетак археолошких локалитета чија се старина протеже од неолита до средњег века. Најпознатија су Угар Бајбук и Бели Брег код Опова, Трновачка Греда код Баранде и Трунтаљ код Сакула. На овим локалитетима су пронађени и обрађени бројни археолошки артефакти Старчевачке и Винчанске културе, који данас красе изложбене витрине музеја у Новом Саду, Панчеву и Вршцу. На обалама Тамиша налазе се и бројна природна или уређена места погодна за излете и камповање. То су пре свега локалитети: Мост у Сефкерину, Дебело дрво, Главна плажа и Шпиц у Опову, Мачков вир , Штеванија и Старо село у Сакулама. У посматраном периоду (2016-2020) број запослених у сектору услуга смештаја и исхране, као % укупног броја запослених смањен је за 0,2% кумулативно. Посматрајући 2020. годину, број запослених у сектору услуга смештаја и исхране, као % укупног броја запослених у општини Опово (3,0%) је мањи од Јужнобанатске области (3,08%) и просека РС (4,0%).

Комунална инфраструктура

Према расположивим подацима, насељена места Опово, Баранда и Сакуле прикључена су на централни систем водоснабдевања где је извориште на територији општине Палилула, а фабрика воде налази се у насељеном месту Опово. Снабдевање водом грађана општине Опово, у сва четири насељена места, налази се у оквиру делатности ЈП ”Младост”. Снабдевање водом грађана општине Опово, у сва четири насељена места, налази се у оквиру делатности ЈП ”Младост”. Просечна експлоатација процењена је на око 4 l/s, а квалитет не задовољава у потпуности нормативе за воду за пиће због повећаног садржаја гвожђа. Међутим, на основу података Пројекта примењених хидрогеолошких истраживања подземних вода за јавно водоснабдевање општине Опово из 2021. године, у свим насељеним местима у општини је изграђен јединствен систем за водоснабдевање. Дужина водоводне мреже је, по подацима из 2020. године, 72 km и на њу је прикључено 3.227 домаћинстава, односно 96,2 % од укупног броја домаћинстава са подручја општине Опово. У општини Опово је у 2020. години испоручено 608.000 m3 воде за пиће, односно око 64 m^3 по глави становника. Проценат домаћинстава прикључених на водоводну мрежу је 96,2 % од укупног броја домаћинстава на подручју општине Опово у периоду од 2016. до 2020. године, што наводи на закључак да се ниво изграђености водоводне мреже није мењао у протеклих пет година.

Заштита животне средине

Према Простоном плану општине Опово, на територији општине не постоји успостављен мониторинг квалитета ваздуха, воде и земљишта. Такође, за територију општине не постоји израђен локални регистар извора загађења. Потенцијална угроженост квалитета ваздуха постоји због индивидуалних ложишта, као и услед проласка саобраћајница кроз насеља. Од директних извора загађења земљишта у општини издваја се слабо контролисана употреба хемијских средстава заштите у пољопривредној производњи, а од индиректних повећане фреквентности саобраћаја у урбаним срединама. Пољопривредно земљиште није загађено опасним и штетним материјама, а количине остатака пестицида се налазе у границама које не угрожавају

пољопривредну производњу и здравље људи. Река Тамиш извире у северним деловима румунских Карпата, пролази кроз Банат и улива се у Дунав код Панчева. Укупна дужина, од извора до ушћа износи 359 km. Годинама квалитет воде реке је озбиљно погоршан и лоше утиче на животну средину и екосистем реке. Када су у питању концентрисани извори загађивања реке Тамиш, у групу најзначајнијих се убрајају, између осталог, изливи фекалне канализације Опова, као и бројни канали за одводњавање пољопривредног земљишта. Велики проблем представљају и неадекватно регулисане септичке јаме, које у знатној мери доприносе дифузном загађењу реке амонијачним азотом, хлоридима и др.

Укупна дужина изграђене канализационе мреже у општини Опово се није мењала у протеклих десет година и износи 8 km. Према подацима Аналичког сервиса јединица локалне самоуправе, уочава се благи пораст броја домаћинстава прикључених на канализациону мрежу у периоду од 2016. до 2018. године са 3,3 на 4,5%. Општина Опово је далеко испод просека за Републику Србију по броју домаћинстава прикључених на канализациону мрежу. На подручју Републике Србије, број домаћинстава прикључених на канализациону мрежу износи 62,6%, док у Јужнобанатској области износи 53,35%.
Организовано сакупљање отпада на територији општине Опово се спроводи од 2006. године. Одржавање чистоће у општини је било поверено ЈП "Младост" РЈ "Хигијена" у периоду од 2006. до 2009. године, након чега је ту улогу преузело предузеће "Брантнер отпадна привреда" д.о.о. из Новог Бечеја. Дивље депоније, настале одлагањем отпада из домаћинства, индустрије и пољопривреде, својом великом површином, количином и хетерогеним саставом, остварују значајан негативан утицај на животну средину. Тај утицај се огледа у следећем:

- загађење ваздуха, услед емисије депонијског гаса и осталих штетних гасова насталих спаљивањем отпада;
- загађење вода (површинских и подземних), посебан проблем представља одлагање отпада у долинама потока и река. Такође, процедне воде комуналних и дивљих депонија загађују водотокове;
- загађење земљишта комуналним отпадом који ветар и животиње разносе са неуређених и дивљих депонија, као и уништење земљишта површинским коповима;
- угрожавање здравља људи коришћењем загађених површинских и подземних вода и употребом контаминираних пољопривредних намирница.

Санитарна депонија у Панчеву је почела са радом 2015. године. На депонији у Панчеву изграђена је Ia фаза од укупно три фазе и планира се даља фазна изградња и то: за одлагање отпада I, II и III фаза – свака са подфазама а и б, као и фазна изградња планираних садржаја и постројења на депонији.

Образовање

Програм предшколског васпитања и образовања је организован у 4 објекта у оквиру ПУ „Бамби“, која представља једну од најмањих предшколских установа у Јужнобанатском округу. Основна делатност ПУ је организовано васпитање и образовање деце узраста од 20 месеци до 7 година, нега и превентивна здравствена заштита деце, исхрана, социјални рад, одмор и рекреација. У оквиру ПУ је организован и програм збрињавања деце школског узраста на захтев родитеља. Матични објекат ПУ се налази у насељу Опово, а остала три објекта су у насељима Баранда, Сакуле и Сефкерин. Објекти су окружени зеленилом и имају дворишта која су адекватно опремљена и прилагођена потребама деце предшколског узраста.

Према доступним подацима, постојећи капацитети су довољни, будући да нема деце која нису примљена због попуњености капацитета, нити деце која су уписана преко капацитета. У ПУ је у току школске 2020/2021. године уписано укупно 231 дете, од чега је 96 деце уписано у полудневни боравак, а 135 деце у целодневни боравак. У односу на претходну школску годину то је смањење за 14 деце (240 деце). Предшколским образовањем обухваћено је 15% деце узраста од 0-3 године што је ниже у односу на податке за Јужнобанатску област и АП Војводину. Такође, обухват деце узраста од 3 године до поласка у ППП је нижи у поређењу са обухватом деце на нивоу АП Војводине и износи 35,4%.

Табела 1. Предшколско образовање, 2020. година

Показатељ	Вредност
Број установа	1
Број објеката	4
Деца узраста 0—3 године у предшколском васпитању и образовању	31
Обухват деце узраста 0—3 године предшколским васпитањем и образовањем (%)	15,0
Деца узраста од 3 године до поласка у ППП у предшколском васпитању и образовању	85
Обухват деце узраста од 3 године до поласка у ППП* предшколским васпитањем и образовањем (%)	35,4
Деца која похађају припремни предшколски програм	110

Извор: ДевИнфо, Статистика образовања, РЗС

Основно образовање у општини Опово реализује се у оквиру две основне школе, ОШ „Доситеј Обрадовић“ Опово, са истуреним одељењем ”Свети Сава” Сефкерин и ОШ ”Зоран Петровић” у Сакулама са истуреним одељењем „Олга Петров“ Баранда. Просторни услови у матичној школи и издвојеним одељењима су задовољавајући и побољшавају се из године у годину захваљујући покровитељству Општине Опово и припадајућих месних заједница, као и донацијама различитих спонзора. Школа је учествовала на различитим конкурсима расписаним од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Покрајинског секретаријата за образовање, управу и националне заједнице, Покрајинског секретаријата за спорт и омладину и Покрајинског

секретара за енергетику и минералне сировине. Нето стопа обухвата деце основним образовањем је остварила значајан раст у односу на претходну школску годину, иако јој је претходио пад. Стопа обухвата дечака је током петогодишњег периода била већа од стопе обухвата девојчица, осим 2018. године када је забележен значајан пад у односу на претходну годину (са 100% на 91,4%). Стопа одустајања од школовања у основном образовању износи 0,2% док стопа одустајања од школовања у средњем образовању износи 0%. То су изузетно повољни показатељи. Будући да се ради о малим апсолутним бројевима, све ове податке треба узимати са извесном опрезношћу али су они ипак значајни са аспекта сагледавања опште слике образовног профила становништва. У општини Опово нема ниједне средње школе, више школе или факултета.

Здравствена заштита

На територији општине Опово постоји једна установа примарног нивоа здравствене заштите - Дом здравља Опово, који у свом саставу има централни објекат у Опову, Здравствену амбуланту Баранда, Здравствену амбуланту Сакуле и Здравствену амбуланту Сефкерин. Здравствене амбуланте су тренутно у солидном стању и осим текућег инвестиционог улагања (кречење, поправке електро, водоводне и канализационе мреже) већа улагања нису неопходна осим реконструкције котларнице у Здравственој амбуланти Сакуле. Централни објекат Дома здравља Опово захтева комплетну реконструкцију, за коју постоји и пројектна документација коју је урадила општина Опово и за који је конкурисано код Републичке канцеларије за управљање јавним улагањима која је пројекат одобрила. У Дому здравља Опово, здравствену делатност обављају следеће службе:

- Служба за здравствену заштиту одраслог становништва, у оквиру које ради и одељење за хитну медицинску помоћ, одсек за кућно лечење и санитетски транспорт пацијената;
- Служба за здравствену заштиту деце, школске деце, жена и специјалистичку делатност;
- ОЈ одељења за стоматолошку здравствену заштиту
- Одељење за фармацеутску делатност и
- Одељење за лабараторијску ултразвучну и рендген дијагностику

Према подацима РЗС, у Дому здравља Опово у 2020. години укупно је било запослено 67 лица од чега 47 здравствених радника и сарадника и 20 немедицинских радника. У односу на претходну 2019. годину број запослених је порастао. Број становника на једног лекара у општини Опово је у 2020. години износио 637 што је значајно неповољније у односу на исти показатељ за Јужнобанатски округ (384) и регион Војводине (399).

Социјална заштита

Основна установа за остваривање права из домена социјалне заштите је Центар за социјални рад. Скупштина Општине Опово је 2005. године донела одлуку о оснивању Центра за социјални рад „Опово“, са седиштем у Опову. Просторије Центра за социјални

рад се налазе у згради општинске управе и оне се састоје од седам канцеларија, чајне кухиње и службеног тоалета. Стручни радници имају своје канцеларије које су адекватно опремљене, али недостаје простор у коме би се обављало виђање деце под контролисаним условима и пријемна канцеларија. Неопходна је и санација зграде која подразумева замену столарије и поправку крова, као и додатни грађевински радови који би омогућили несметан приступ и кретање особама са инвалидитетом и отежаним кретањем (приступне покретне рампе, прилагођавање ходника и тоалета потребама особа са инвалидитетом). Центар за социјални рад располаже једним путничким возилом, што је недовољно узимајући у обзир важност правовременог реаговања на пријаве, број интервенција и теренских посета. У општини Опово корисници социјалне заштите су осетљиве групе становништва, односно групе са повећаним ризиком сиромаштва и социјалне искључености, пре свега деца и стари, али и они са ниским примањима (незапослени, старије особе без пензије), осетљиве етничке мањине (Роми), особе с инвалидитетом и др. Социјална заштита се за ове категорије обезбеђује кроз социјално осигурање и различита новчана и неновчана давања и услуге из система социјалне и дечије, као и из борачко-инвалидске заштите (новчана помоћ, психолошка помоћ и остало). Неке од конкретних мера које се спроводе у општини Опово јесу обезбеђивање личног пратиоца детету којем је то због здравствених проблема или телесног инвалидитета неопходно, обезбеђивање једнократне помоћи корисницима новчаних социјалних примања (новчана помоћ, помоћ у натури), обезбеђивање трошкова сахране корисницима новчане социјалне помоћи, породично саветовање и дневна услуга у заједници-помоћ у кући, која обухвата активности које подржавају боравак корисника у кући и непосредном окружењу, посебно старих и немоћних лица. У 2021. години, услугу Лични пратилац је користило 5 деце, а помоћ у кући за старија лица 34 корисника. Како би се адекватно одговорило на потребе свих корисника и омогућило континуирано пружање одређених услуга (помоћ у кући за старија лица, лични пратилац детета и породични саветник), неопходно је повећати број извршилаца. Поред Центра за социјални рад, у општини Опово социјалном заштитом се бави и лиценцирани приватни дом за смештај одраслих и старијих- “Ружа Јелена“, који се налази у насељу Сефкерин.

Укупан број корисника социјалне заштите на евиденцији Центра за социјални рад у 2020. години је износио 2.082 лица, што чини 21,8% од укупне популације у општини Опово. Приметна је тенденција раста броја корисника, те је у поређењу са 2017. годином, тај број порастао за 8,4%. Обухват корисника социјалне заштите (21,8%) знатно је виши од обухвата те категорије становништва на регионалном (11,3%) и националном нивоу (10,2%). Ако посматрамо однос броја становника и стручних радника Центра за социјални рад, капацитети Центра за социјални рад су повољнији у односу на просек Републике Србије и АП Војводине, али то није случај уколико се посматра број стручних радника у односу на укупан број корисника социјалне заштите.

Култура, спорт и омладинска политика

Најзначајније установе културе у општини Опово су Општинска народна библиотека Опово, као и Културни центар Опово, који се од 2016. године налази у њеном саставу. Оснивач ових установа је Скупштина општине Опово и оне се финансирају из буџета

Општине. У оквиру библиотеке су и Галерија Јован Поповић од 1970. године, сцена Драган Бјелогрлић од 2016. године и спомен-соба (легат) Зорана Петровића од 2013. године. Просторије библиотеке у Опову чине: позајмно одељење, дечје одељење са читаоницом, одељење за одрасле са читаоницом, архива. Библиотека, укључујући своје огранке у Баранди, Сефкерину и Сакулама, располаже са фондом од преко 66.000 књига. У библиотеци се, поред основне делатности, спроводе и бројне радионице и културни програми намењени свим старосним и друштвеним групама- едукативне радионице, позоришне представе за децу и одрасле, концерти класичне музике, промоције књига локалних аутора, колективне изложбе, манифестације и др.

У општини Опово се током године одржавају бројне манифестације, међу којима се издвајају: Новогодишња теглица, Овчарски дан у Сакулама, Мајски дани- Дан општине Опово, Гулашијада у Баранди, као и Мото скуп „Fire wheels“ и Пасуљијада у Сефкерину.

Према подацима Агенције за привредне регистре, на територији општине Опово активна су 62 удружења грађана[8]. Области остваривања циљева удружења су разнолике, од педагошког, васпитно-образовног рада и омладинске политике ("Друштво учитеља Опово", „Иницијативе младих Опово“), преко заштите и унапређења квалитета особа које живе са инвалидитетом и сметњама у развоју („Удружење параплегичара и квадриплегичара Опово“, „Удружење грађана за децу и младе са сметњама у развоју Опово“), очувања традиције, фолклора, кућне радиности, културе и уметности ("Актив жена општине Опово","Златне руке Сакуле", КУД "Свети Никола" Сакуле), па све до очувања и заштите природе и животињског света (удружења одгајивача голубова, Ловачко удружење "Опово", "Удружење за заштиту птица рода-Баранда" и др).

Поред набројаних, на територији општине Опово присутан је велики број и спортских удружења. Стручне послове у области спорта за потребе локалне самоуправе и организација у области спорта обавља Спортски савез општине Опово, који у свом саставу броји 13 спортских удружења. Кључне активности Спортског савеза су промовисање спорта и рекреације, организација спортских манифестација, развој такмичарског спорта, одржавање спортских објеката, као и задовољавање потреба и интереса особа са инвалидитетом у области спорта. Поред фудбалских клубова, који су најбројнији, у општини Опово су активна и спортска удружења која се баве кошарком, атлетиком, рукометом, борилачким спортовима, одбојком, стрељаштвом, спортским риболовом итд.

Скупштина општине Опово је 2013. године донела Одлуку о оснивању Канцеларије за младе општине Опово. Локална канцеларија за младе је основана 2017. године, а 2018. године је донела Акциони план за младе општине Опово 2018 – 2021. године. Главни задаци Канцеларије за младе су:

- израда, реализација активности и ревизија Локалног акционог плана;
- пружање подршке локалним удружењима младих и за младе;
- проналажење нових извора финансирања програма за младе;

[8] Последње ажурно стање се односи на период 01.01 - 30.06.2021. године

- повезивање свих локалних субјеката омладинске политике и омогућавање сарадње на заједничким циљевима;
- спровођење циљева Националне стратегије за младе на локалном нивоу.

У периоду 2018-2021. година, Канцеларија за младе општине Опово реализовала је пет пројеката, који су финансирали Покрајински секретаријат за спорт и омладину и Министарство омладине и спорта. У 2021. години, у оквиру програмске активности „Подршка функционисању канцеларије за младе и развијање капацитета актера омладинске политике“, финансиран је пројекат Оснаживање Канцеларије за младе општине Опово кроз ревизију постојећег локалног акционог плана за младе, као и израда новог Локалног акционог плана за период 2022-2026. година.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
• Добра локација и саобраћајна повезаност • Река Тамиш • Очувана животна средина • Решен проблем изворишта за снабдевање грађана пијаћом водом • Релативно ажурна планска и урбанистичка документација са планираним радним зонама и радним комплексима • Добро организован систем издавања потребних дозвола и остале документације за привлачење инвестиција • Нова савремена фабрика воде и централизовано снабдевање квалитетном пијаћом водом свих насеља на територији општине Опово • Изграђен спортско рекреативни центар са свим теренима • Новоизграђена пијаца по свим светским стандардима • Доступност здравствене заштите (постојање амбуланти у свим местима) • Доступност социјалне заштите (постојање ЦСР) • Постојање довољно стручних кадрова у социјалној и здравственој заштити • Постојање ОШ у сва 4 места	• Незавршено асфалтирање улица у свим насељеним местима • Нерешен проблем пристаништа као и уређење плажа и приобаља • Није успостављен мониторинг мерења загађења ваздуха • Нерешен проблем сметлишта и успостављања система одлагања отпада на регионалну депонију • Незавршена реконструкција водоводне мреже у свим насељима • Недостатак канализационе мреже у Опову и свим насељима • Недовољан број ветрозаштитних појасева • Недостатак спортске дворане за одржавање спортских манифестација • Лоше организован градски и приградски превоз • Нису израђени сви планови детаљне регулације предвиђени просторним планом • Недовољна искоришћеност капацитета обновљивих извора енергије (сунце и биомаса) • Нерешен проблем зоохигијене • Недовољна инфраструктура капацитета ЦСР • Недовољни финансијски капацитети за континуирано одржавање услуга социјалне заштите

• Постојање смештајних капацитета у ПУ за све старосне групе • Постојање услуге продуженог боравка у ОШ • Постојање канцеларије за младе • Велики удео младих у укупној популацији • Развијен цивилни сектор • Укљученост великог броја деце и омладине у бављење спортом • Постојање довољног броја отворених спортских терена • Развијена библиотекарска мрежа • Доступност и разноврсност културног садржаја • Постојање домова културе • Високо образовни запослени • Дефинисана индустријска зона • Река тамиш, језеро • Чисто еколошко подручје • Квалитетно пољопривредно земљиште • Велики број локалних манифестација које привлаче туристе • Добра повезаност са ресорним министарством у вези неповратних средстава пољопривредницима	• Недостатак средстава за набавку медицинске опреме и санитетских возила • Недовољно буџетских средстава • Недостатак финансијских средстава за реконструкцију, адаптацију и опремање ОШ • Непостојање довољно стручног кадра у ОШ и ПУ • Недовољно опремљен простор канцеларије за младе • Непостојање омладинског клуба • Недовољна буџетска издвајања за младе • Непостојање институција средњошколског и високошколског образовања • Непостојање спортске хале • Непостојање базена • Недовољно развијена мрежа бициклистичких стаза • Недовољно стручно оспособљених тренера • Недостатак довољно финансијских средстава за одржавање спортских објеката • Неопремљеност домова културе • Недостатак финансијских средстава за запошљавање стручног кадра • Општина Опово спада у IV категорију развијености општина • Недовољно финансијских средстава у буџету • Неразвијена индустрија и тржиште рада • Недовољан број извршиоца у Општинској управи • Ситни пољопривредни произвођачи одустају од бављења пољопривредом • Недовољно развијен систем канализационих мрежа • Недовољно опремљена индустријска зона • Недовршена комунална инфраструктура

	• Незавршена гасна мрежа односно завршена али није прикључена • Неодовољно инвеститора • Лош међуградски превоз
ШАНСЕ	**ПРЕТЊЕ**
• Привлачење нових инвестиција • Добро организован систем аплицирања за средства код државних органа и међународних организација • Развој туризма • Изградња соларне електране • Изградња минихидроелектране на брани на реци Тамиш • Енергетска санација јавних објеката • Коришћење екстерних извора финансирања (државни и европски фондови) • Нова мрежа школа (раздвајање школа) • Већа сарадња са кровним организацијама • Подизање свести о значају волонтирања • Развијање школског спорта • Привлачење и обезбеђивање услова за отварање нових спортских клубова • Привођење намени објеката домова културе • Добра географска позиција, близина градова • Добра саобраћајна веза • Развој приватног предузетништва • Доступност европских фондова • Развој туризма • Производња еколошке хране • Развој спортске инфраструктуре • Ветро паркови • Повољно климатско подручје • Развијање алтернативних извора енергије	• Недостатак средстава • Светска економска криза и смањена заинтересованост потенцијалних ивестиција • Продужење неповољне епидемиолошке ситуације • Пораст породичног насиља • Недостатак финансијских средстава • Пропадање и урушавање објеката ОШ што може да доведе до угрожавања безбедности и здравља деце и запослених • Деца не постижу задовољавајућ ниво образовања услед непостојања довољно стручног кадра • Смањење броја деце и младих услед миграција и природног прираштаја • Конкуренција околних градова и општина у културним и општим садржајима • Одлазак спортиста у друге градове услед боље обезбеђених услова за тренирање • Незаинтересованост за одређене културне садржаје • Одлив млађе популације у оближње веће градове • Одлагање ЕУ интеграција • Засићеност депонија • Недовољна заинтересованост млађе популације за бављење пољопривредом

3. Визија

Визија развоја општине Опово до 2029. године настала је кроз процес консултација са заинтересованим странама и иста представља жељено стање будућности, промену која се жели постићи у планском периоду кроз реализацију предложених мера и тиме достизање дефинисаних приоритетних циљева.

Општина Опово је лепо место за живот, са свеукупним повољним амбијентом за живот и рад младих, у којем се добар квалитет живота свих њених грађана заснива на развијеном предузетништву и пољопривреди, са развијеном друштвеном и комуналном инфраструктуром и очуваном животном средином.

4. Приоритетни циљеви и мере

Преглед развојних праваца, приоритетних циљева и мера

Приоритетни циљ	Мера
Развојни правац: КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	
1. Изграђен систем одрживог управљања отпадним водама на територији општине	1.1 Завршетак пречистача отпадних вода 1.2 Изградња канализационе мреже 1.3 Изградња атмосферске канализације
2. Обезбеђена исправна и приуштива пијаћа вода за све становнике општине	2.1 Уређење рада фабрике воде 2.2 Реконструкција постојеће водоводне мреже 2.3 Изградња петог и шестог бунара
3. Успостава система одрживог управљања отпадом	3.1 Подизање свести грађана 3.2 Поставка видео надзора дивљих сметлишта 3.3 Израда локалног плана управљања отпадом 3.4 Примарна сепарација и рециклажа 3.5 Санација и рекултивација општинске депоније и набавка опреме за сакупљање отпада 3.6 Изградња компостишта у свим насељеним местима

Приоритетни циљ	Мера
4. Унапређена енергетска ефикасност и смањена потрошња енергије	4.1 Смањење потрошње енергије јавних објеката 4.2 Подршка у примени свих мера енергетска санације објеката у приватном власништву 4.3 Подршка општине за унапређење термотехничких инсталација
5. Унапређен квалитет и доступност саобраћајне инфраструктуре	5.1 Изградња нових саобраћајница 5.2 Реконструкција јавних путева и улица на територији општине 5.3 Изградња паркинг места 5.4 Уређење расвете јавних површина на територији општине Опово
Остало	Мера – Изградња прихватилишта за псе

Приоритетни циљ	Мера
Развојни правац: ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ	
6. Развијен систем социјалне заштите и подршке становништву	6.1 Увођење нових социјалних услуга 6.2 Израдња Геронтолошког центра
7. Побољшане здравствене услуге, квалитет и доступност становништву	7.1 Увођење нових специјалистичких услуга у Дом здравља Опово 7.2 Реконструкција и опремање Дома здравља у Опову
8. Унапређен систем пружања образовних услуга	8.1 Проширење простора и капацитета ПУ 8.2 Кадровско унапређење које ће подржати проширење капацитета 8.3 Санација и реконструкција објаката основних школа на територији општине 8.4 Опремање објаката основних школа на територији општине
9. Подигнут квалитет културних садржаја и услуга установа културе на територији општине	9.1 Реконструкција/санација објеката културе по насељеним местима општине 9.2 Решавање кадровских проблема у установама културе 9.3 Развој нових и афирмација постојећих културних манифестација
10. Унапређење постојећих спортско-рекреативних капацитета на територији општине	10.1 Реконструкција и унапређење спортске инфраструктуре на територији општине 10.2 Промоција спортско-рекреативних активости

Приоритетни циљ	Мера
Развојни правац: ПРИВРЕДНИ РАЗВОЈ	
11. Унапређење пословног окружења, повећање запослености и конкурентности привреде кроз привлачење инвестиција	11.1 Унапређење привредног и инвестиционог амбијента 11.2 Успостављање механизама за финансијску подршку запошљавању – физичка лица 11.3 Подршка развоју и промоцији предузетништва 11.4 Развој туризма и промоција туристичке понуде
12. Одржива пољопривреда и рурални развој општине	12.1 Финансијска подршка пољопривредним произвођачима – субвенције 12.2 Улагања у пољопривредну инфраструктуру (наводњавање, атарски путеви...) 12.3 Едукативне активности и подршка умрежавању пољопривредника 12.4 Подстицај органске производње

Опис приоритетних циљева и мера за развојни правац: комунална инфраструктура и заштита животне

Приоритетни циљ 1 - Изграђен систем одрживог управљања отпадним водама на територији општине

Опис циља:

На територији општине Опово сакупљање, пречишћавање и дистрибуцију воде спроводи Јавно предузеће „Младост“ од 1981. године. На подручју Општине није решено питање отпадних вода, није изгађена канализациона мрежа, колектор отпадних вода не функционише. Све ово доводи до бројних проблема, као што је загађење реке Тамиш и других вода на подручју Општине, угрожавајући здравље грађана, пољопривреду, туризам, и утичући на све сегменте живота. Укупна дужина изграђене канализационе мреже у општини Опово се није мењала у протеклих десет година и износи 8 km. Наведени проблеми указују на то да је неопходан систем одрживог управљања отпадним водама, што уједно и представља приоритетни циљ општине Опово. Прва фаза изградње пречистача отпадних вода је завршена, а општина Опово планира да конкурише и за другу фазу изградње система прикупљања и одвођења отпадних вода.
Када је реч о планским документима вишег реда, актуелна је национална Стратегија управљања водама до 2034. године, а која међу оперативне циљеве ставља пре свега смањење притиска на квалитет подземних вода, што као приоритет поставља изградњу

канализационих система и примарних пречистача отпадних вода и уређење водотока, чему допринос дају и мере предвиђене у оквиру овог приоритетног циља.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	**Веза – преговарачка поглавља са ЕУ**
Циљ 6 – Обезбедити доступност и одрживо управљање водом и санитарним условима за све	Поглавље 20: Животна средина 27.4 Управљање водама
Подциљ 6.3. До краја 2030. унапредити квалитет воде смањењем загађења, елиминисати расипање и на најмању могућу мери свести испуштање опасних хемикалија и материјала, преполовити удео	

Показатељ исхода 2020.	**Показатељ исхода 2029.**
Удео испуштене отпадне воде у системе за одвођење отпадних вода у укупној количини испуштене отпадне воде – 10% Извор податка (2020.): Општине и региони у Републици Србији, Републички завод за статистику	Удео испуштене отпадне воде у системе за одвођење отпадних вода у укупној количини испуштене отпадне воде – 5 % Извор верификације податка: Општине и региони у Републици Србији, Републички завод за статистику
9% отпадних вода се безбедно пречишћава Извор: Општине и региони у Републици Србији, Републички завод за статистику	20 % отпадних вода се безбедно пречишћава Извор: Општине и региони у Републици Србији, Републички завод за статистику
Удео домаћинстава прикључених на канализациону мрежу - 4,5 % Извор: Аналитички сервис ЈЛС	Удео домаћинстава прикључених на канализациону мрежу - 6 % Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Мера 1.1 - Завршетак пречистача отпадних вода	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља: Изградњом пречистача отпадиних вода даће се директан допринос очувања вода, земљишта, биљног и животињског света, целокупног биодиверзитета. Када је реч о капиталном пројекту као што је пречистач отпадних вода, обезбеђена су средства за израду пројектно- техничке документације за другу фазу постројења за пречишћавање отпадних вода, након чега ће општина Опово аплицирати за средства за изградњу. Завршена је прва фаза пречистача, груби грађевински радови.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Потребно је израдити пројектно-техничку документацију за другу фазу постројења за пречишћавање отпадних вода као и припремити апликацију за средства за изградњу. Такође потребан је и пројекат изведеног објекта за прву фазу и израда пројектно-техничке

	документације за другу фазу објекта као и измена грађевинске дозволе. Након припремљене претходно наведене документације, приступило би се изградњи.
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	150.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово; Републичке и Покрајинске институције

Мера 1.2 - Изградња канализационе мреже	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Изградњом канализационе мреже смањиће се загађивање воде и земљишта које узрокују отпадне воде. Са уређеном канализационом мрежом повећаће се и број корисника исте. Потребно је израдити пројектно техничку документацију.Тренутно је изграђено само до 10 км канализационе мреже (само централни део насеља Опово) и прикључено је само 5% становништава Општине.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Потребно је израдити пројектно-техничку документацију, аплицирати за средства за изградњу и приступити самој изградњи.
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	50.000.000 дин за ПТД
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово; Републички и Покрајински органи

Мера 1.3 - Изградња атмосферске канализације	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља На подручју Општине не постоји систем за одвођење атмосферске канализације. Са изградњом истог спречиће се подизање нивоа подземних вода и лакше одвођење атмосферских падавина. Постојећи систем је делимично у функцији, тачније 80% система није у функцији, а узрок је најчешће затрпана отворена канализациона мрежа.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Потребно је израдити пројектно-техничку документацију, аплицирати за средства за изградњу и приступити изградњи.
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	50.000.000 дин.
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово; Републичке и Покрајинске институције

Приоритетни циљ 2 - Обезбеђена исправна и приуштива пијаћа вода за све становнике Општине

Опис циља:

Приоритетни циљ је да се обезбеди адекватно управљање и снабдевање безбедном и доступном пијаћом водом свих становника Општине. Реализација активности у оквиру овог циља треба да допринесе повећању покривености територије Општине квалитетним услугама водоснабдевања и рационалног снабдевања водом за пиће. У свим насељеним местима је изграђен јединствен систем за водоснабдевање. За ову намену је формирано ново изворište са четири бунара који захватају прву збијену издан са слободним нивоом до дубине од 50 m. Највећи проблем водоснабдевања у општини Опово је незавршена водоводна мрежа, а ротребно је обезбедити и боље одржавање целокупног система, а конкретно одржавање постојеће фабрике воде и бунара. На местима где је то потребно, планира се замена азбестних цеви, док у насељу Секуле реконструкција водоводних чворишта. Проблем који оваква мрежа узрокује је и пуцање азбестних цеви и мешање воде са разним штетним материјама. Снабдевање водом грађана општине Опово, у сва четири насељена места, налази се у оквиру делатности ЈП ”Младост”.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	Веза – преговарачка поглавља са ЕУ
Циљ 6 – Обезбедити доступност и одрживо управљање водом и санитарним условима за све	Поглавље 20: Животна средина 27.4 Управљање водама
Подциљ 6.1. До 2030. постићи универзалан и једнак приступ безбедној и приуштивој пијаћој води за све.	
Подциљ 6.3. До краја 2030. унапредити квалитет воде смањењем загађења, елиминисати расипање и на најмању могућу мери свести испуштање опасних хемикалија и материјала, преполовити удео	

Показатељ исхода 2022.	Показатељ исхода 2029.
80% становника општине има приступ безбедној и приуштивој води Извор податка: ЈП Младост	100 % становника општине има приступ безбедној и приуштивој води Извор верификације податка: ЈП Младост

Мера 2.1 - Уређење рада фабрике воде
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Фабрика воде на подручју општине Опово је у функцији, међутим потребне су активности које подразумевају реконтрукцију и санацију. Такође, потребно је и редовно

одржавање фабрике воде. Наведеним уређењем, дао би се директан допринос остварењу приоритетног циља.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које је потребно предузети да би се реализована мера су: израда пројектно-техничке документације за реконтрукцију и санацију, али и редовна контрола, отклањање текућих кварова, редовно одржавање.
Одговорна институција	Општина Опово и ЈП „Младост“ Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	30.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	ЈП ”Младост” Опово и општина Опово, уз суфинансирање кроз донаторска средства

Мера 2.2 - Реконструкција постојеће водоводне мреже	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Заменом азбестно-цементних водоводних цеви обезбеђује се квалитетнија дистрибуција пијаће воде до крајњих корисника. У претходном периоду је извршена замена дотрајале водоводне мреже, односно реконструкција 80% мреже у насељу Опово. Потребна је реконструкција водоводне мреже и у свим осталим насељеним местима на подручју општине Опово.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Потребно је израдити пројектно-техничку документацију, а затим извршити замену азсбестно-цементних водоводних цеви, вентила, шахтова, прикључака.
Одговорна институција	ЈП „Младост“ Опово и Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	600.000.000 дин.
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово; Републичке и Покрајинске институције

Мера 2.3 - Изградња петог и шестог бунара	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Због повећане потрошње воде, већих потреба, али и великих губитака, неопходно је изградити пети и шести бунар. Изградњом петог и шестог бунара постиже се обезбеђивање веће количине воде ка постројењу за дистрибуцију воде, чиме се смањује могућност недовољне количине воде у летњем периоду.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Потребно је израдити пројектно-техничку документацију, припремити апликацију за донаторска средства, а затим и приступити изградњи бунара

Одговорна институција	ЈП „Младост“ Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	25.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово; Републичке и Покрајинске институције

Приоритетни циљ 3 - Успостава система одрживог управљања отпадом

Опис циља:

Сакупљање, транспорт и збрињавање отпада у општини Опово врши "Брантнер" отпадна привреда д.о.о. Нови Бечеј, као фирма регистрована за професионално обављање ових послова. Током протеклих година, наведена компанија предузимала је низ мера у циљу побољшања рада система управљања отпадом, углавном техничке природе. Изграђена је општинска депонија у складу са важећим прописима, чиме је постигнут позитиван утицај на животну средину у непосредном окружењу. Ово се најпре односи на сабијање отпада и прекривање земљаним материјалом.
Циљ приоритетног циља је адекватно управљање комуналним отпадом, како би што већи број становника био покривен организованим прикупљањем отпада, како би се смањио број дивљих депонија и сметлишта и промовисала потреба за рециклирањем отпада. На подручју Општине постоје дивља сметлишта, отпад се одлаже на недозвољеним местима, што доводи до закључка да је потребно планирати активности у циљу подизања свести становништва. Општина Опово припрада регионалном центру за управљање отпадом Панчево.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	**Веза – преговарачка поглавља са ЕУ**
Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим Циљ 12. Обезбедити одрживе обрасце потрошње и производње	Поглавље 27: Животна средина и климатске промене
11.6. До 2030. смањити негативан утицај градова на животну средину мерен по глави становника, са посебном пажњом на квалитет ваздуха и управљање отпадом на општинском и другим нивоима	
12.5. До краја 2030. значајно смањити генерисање отпада тако што ће се спречавати или смањивати његово генерисање, односно тако што ће се отпад прерађивати и поново употребљавати.	

Показатељ исхода 2022.	**Показатељ исхода 2029.**
Број неуређених дивљих сметлишта - 15	Број неуређених дивљих сметлишта - 0

Извор податка: ЈП ”Младост”	Извор верификације податка: ЈП ”Младост”
Број извршених контрола или надзора мера поступања са отпадом у складу са Законом о управљању отпадом - 30 годишње Извор податка: ЈП ”Младост”	Број извршених контрола или надзора мера поступања са отпадом у складу са Законом о управљању отпадом - 30 контрола у циљу праћења да нема нових депонија Извор верификације податка: ЈП ”Младост”
Проценат рециклаже на територији - 0 (разврставање отпада по фракцијама) Извор податка: ЈП ”Младост”	Проценат рециклажа на територији - 10 тона (разврставање отпада по фракцијама) Извор верификације податка: ЈП ”Младост”
Примарна селекција по домаћинствима 4 тона годишње Извор податка: ЈП ”Младост”	Примарна селекција по домаћинствима 10 тона годишње Извор верификације податка: ЈП ”Младост”
Број компосишта 0 Извор податка: ЈП ”Младост”	Број компосишта 4 Извор верификације податка: ЈП ”Младост”

Мера 3.1 - Подизање свести грађана	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Кроз различите кампање, округле столове и сличне активности, Општина планира да активира младе, удружења и друге заинтересоване групе и појединце са подручја Општине, са циљем подизања свести локалног становништва о контроли бацања смећа, сепарацији, рециклажи, одлагању на организовано место и др.	
Врста мере	Информативно-едукативна мера
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које ће бити предузете: разговори са младим активистима и удружењима, израда програма кампање, организација кампање, округли столови, онлајн кампања, разговори са грађанима и сл.
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	1.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово

Мера 3.2 - Поставка видео надзора дивљих сметлишта	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Поставком видео надзора на већим сметлиштима на подручју Општине, очекује се смањење количине смећа на дивљим сметлиштима на целој територији Општине. У циљу давања доприноса постављеном приоритетном циљу, Општина ће поставити видео надзор на пет локација, тј. на највећим сметлиштима на подручју.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга

Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које је потребно спровести су: набавка и постављање видео надзора, камера и повезивање истих са надлежним институцијама (са уређајем комуналног инспектора)
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	3.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово, Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине; Министарство заштите животне средине

Мера 3.3 - Израда локалног плана управљања отпадом	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Локална самоуправа је у обавези, према Закону о управљању отпадом, да усвоји Локални план управљања отпадом на период од 10 година, уз разматрање сваких пет година. Локални план управљања отпадом на подручју општине Опово усвојен је 2010. године, са роком важења до 2020. године, због чега је потребна израда новог. Постојање оваквог документа и активан рад на његовом спровођењу, даје директан допринос достизању постављеног циља.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које су потребне за реализацију ове мере су: јавна набавка консултантске фирме која би радила на изради документа, активирање локалних актера, организација радних и консултативних састанака. Након израде, потребно је усвајање од стране Скупштине
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	1.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	Републичке и Покрајинске институције, уз суфинансирање Општине

Мера 3.4 – Примарна сепарација и рециклажа	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља На подручју Општине, отпад тренутно односи фирма Братнер која исти и рециклира; Делимично се рециклира ПЕТ амбалажа. У плану је да општина Опово повећа проценат рециклаже и на остале врсте рециклабилног отпада.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које је потребно спровести: подела становништву амбалаже са сепарацију (за домаћинства); набавка канти за сепарацију и потписивање уговора са оператерима који односе ову

	врсту отпада. Ову меру мора да прате и активности анимирања становништво.
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	10.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	Републичке и Покрајинске институције, уз суфинансирање Општине

Мера 3.5 - Санација и рекултивација општинске депоније и набавка опреме за сакупљање отпада	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља До активирања регионалне депоније Панчево-Опово, неуређена општинска деонија ће бити активна. Након изградње регионалне депоније, пристипило би се санацији и реконструкцији општинске депоније. Ова мера има изузетно висок утицај и допринос остваривању приоритетног циља	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које је потребно спровести: прикључити се регионалну депонију, израдити пројекат санације и рекултивације општинске депоније и приступити радовима.
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	3.000.000 (израда пројекта) Санација и рекултивација 50.000.000
Потенцијални извор финансирања	Републичке и Покрајинске институције, уз суфинансирање Општине

Мера 3.6 - Изградња компостишта у свим насељеним местима	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Изградња компостишта имала би изузетно висок допринос приоритетном циљу. Компостишта тренутно не постоје на подручју Општине, док је у плану да се изграде у сваком насељеном месту.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које је потебне спровести за реализацију мере су: израда пројектно-техничке документације, одређивање локацији, аплицирање код донаторких програма и почетак радова
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	5.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	Републичке и Покрајинске институције, уз суфинансирање Општине

Приоритетни циљ 4 - Унапређена енергетска ефикасност и смањена потрошња енергије

Опис циља:

Општина Опово недовољно користи обновљиве изворе енергије, низак је степен енергетске ефикасности јавних објеката, као и уштеда енергије. Општина Опово је 2021. године потписала уговор за реконструкцију јавног осветљења. Реализацијом овог пројекта ће бити постављено ново ЛЕД осветљење у свим насељеним местима у општини, чиме ће се добити боља и ефикаснија расвета, значајно смањити издаци за електричну енергију и орђавање јавног осветљења, остварити значајно смањење загађености ваздуха кроз емисије CO_2. Мере које је потребно предузети за испуњење циља односе се пре свега на смањење потрошње енергије јавних објеката, као и уштеде код домаћинстава.
У наредном периоду се очекује усвајање Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2050. и програма остваривања Стратегије. Тренутно је актуелна Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. са пројекцијама до 2030. која указује на значај система енергетског менаџмента на нивоу локалних самоуправа, директној сарадњи са грађанима и улози када је реч о мотивацији и промоцији рационалног коришћења енергије.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	Веза – преговарачка поглавља са ЕУ
Циљ 7 - Осигурати приступ доступној, поузданој, одрживој и модерној енергији за све	Поглавље 15 - Енергетика
7.1. До 2030. обезбедити универзални приступ економски прихватљивим, поузданим и модерним енергетским услугама	
7.2. До 2030. значајно повећати удео обновљиве енергије у глобалном енергетском миксу	

Показатељ исхода 2022.	Показатељ исхода 2029.
0 % домаћинстава општине користи обновљиве изворе енергије Извор податка: Општинска управа	20 % домаћинстава општине користи обновљиве изворе енергије Извор верификације податка: Општинска управа
0 % објеката јавне намене користи обновљиве изворе енергије Извор податка: Општинска управа	50 % објеката јавне намене користи обновљиве изворе енергије Извор верификације податка: ОУ Опово
Потрошња електричне енергије јавних објеката 500.000 kw годишње	Потрошња електричне енергије јавних објеката 400 000 kw годишње

Извор податка: Општинска управа	Извор верификације податка: Општинска управа

Мера 4.1 - Смањење потрошње енергије јавних објеката	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера подразумева примену свих мера енергетске санације јавних објеката (столарија, спољашњи омотач, термоизолазција негрејаних простора, соларни панели за припрему топле воде), чиме се даје директан допринос остварењу циља.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које је потребно спровести су: аплицирање за средства за спровођење наведених мера и извођење радова
Одговорна институција	Општина Опово и јавне установе чији је оснивач Општина
Процењена финансијска средства за спровођење мере	50.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово; буџет Републике Србије

Мера 4.2 - Подршка у примени свих мера енергетске санације објеката у приватном власништву	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера подразумева примену свих мера енергетске санације јавних објеката (столарија, спољашњи омотач, термоизолазција негрејаних простора, соларни панели за припрему топле воде), чиме се даје директан допринос остварењу циља	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које је потребно спровести су: едукација, подршка приликом аплицирања, обезбеђивање општинских средстава и надлежног министарства, извођење радова
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	око 2.000.000 динара годишње (издвајање из Општинског буџета)
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово; буџет Републике Србије

Мера 4.3 - Подршка општине за унапређење термотехничких инсталација за домаћинства
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера подразумева подршку Општине домаћинствима у смислу информисања, едукације и пружању техничке подршке у аплицирању за замену постојећих котлова за

грејање на биомасу, пелет и гас, израду цевне инсталације са пратећим уређајима за грејање у циљу уштеда енергије.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које ће Опптина предузети односе се на едукацију и подршку грађанима за аплицирање
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	2.000.000 динара годишње
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово

Приоритетни циљ 5 - Унапређен квалитет и доступност саобраћајне инфраструктуре и уређење јавних површина

Опис циља:

Приоритетни циљ подразумева обезбеђење квалитетне саобраћајне инфраструктуре у контексту унапређења квалитета живота локалног становништва и доприноса социо-економском развоју. Обезбеђењем савремене саобраћајне инфраструктуре повећава се безбедност учесника у саобраћају, одрживост и доступност транспорта кроз одржавање квалитетне путне мреже и адекватне саобраћајне сигнализације. На подручју општине Опово око 70% саобраћајница у насељеним местима је уређено, док је близу 30% потребно уредити и асфалтирати. Такође, потребно је уредити и осветљење бициклистичке стазе Опово – Баранда, као и других јавних површина, као што су на пример гробља у свим насељеним местима.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	**Веза – преговарачка поглавља са ЕУ**
Циљ 3. Обезбедити здрав живот и промовисати благостање за све људе свих генерација Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим	Поглавље 14: Транспортна политика
3.6. До краја 2020. на глобалном нивоу преполовити број смртних случајева и повреда узрокованих саобраћајним незгодама	
11.2. До краја 2030. омогућити приступ безбедним, јефтиним, приступачним и одрживим транспортним системима за све, унапређујући безбедност на путевима, пре свега проширивањем обима јавног превоза, уз обраћање посебне пажње на потребе оних који се налазе у рањивим ситуацијама, жена, деце, особа са инвалидитетом и старијих лица	

Показатељ исхода 2022.	**Показатељ исхода 2029.**
Проценат становништва које има приступ уређеним саобраћајницама - 70% Извор податка: Општинска управа	Проценат становништва које има приступ уређеним саобраћајницама - 100% Извор верификације податка: Општинска управа

Мера 5.1 - Изградња нових саобраћајница	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља У оквиру ове мере потребна је реализација неколико пројеката изградње нових саобраћајница, а у планском периоду, могуће је планирати и очекивати реализацију једне саобраћајнице и то Сефкерин-Црепаја.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	За спровођење мере потребно је спровођење неколико активности, као што су: израда плана детаљне регулације, израда пројектно-техничке документације, аплицирање за средства, као и сама изградња
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	Процена вредности након израде техничке документације 5.000.000 динара – за израду планске и техничке документације
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово (за документацију); аплицирање код Републичких и Покрајинских институција за изградњу

Мера 5.2 - Реконструкција јавних путева и улица на територији општине	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера обухвата асфалтирање-реконструкцију и појачано одржавање улица у Опову и насељеним местима на територији општине Опово, чиме се даје директан допринос остварењу постављеног приоритетног циља.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које је потребно реализовати су: израда пројектно-техничке документације, аплицирање за средства и извођење радова
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	80.000.000 динара годишње
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово (за документацију); аплицирање код Републичких и Покрајинских органа за изградњу

Мера 5.3 - Изградња паркинг места	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера обухвата изградњу паркиралишта у Опову и свим насељеним местима, чиме се даје допринос унапређењу саобраћајне инфраструктуре подручја	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које је потребно реализовати су: израда пројектно-техничке документације, аплицирање за средства и извођење радова.
Одговорна институција	Општина Опово и ЈП Младост Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	Процена вредности након израде техничке документације 800.000 динара – за израду техничке документације
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово (за документацију); аплицирање код Републичких и Покрајинских институција за изградњу

Мера 5.4 - Уређење расвете јавних површина на територији општине Опово	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера обухвата уређење расвете бициклистичке стазе Опово-Баранда и гробаља у свим насељеним местима, као и осталих јавних површина	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које је потребно реализовати су: израда пројектно-техничке документације, аплицирање за средства и извођење радова
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	60.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово (за документацију); аплицирање код Републичких и Покрајинских институција за изградњу

Остале Мере у оквиру развојног правца ”Комунална инфраструктура и заштита животне средине”:

Изградња прихватилишта за псе	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља На подручју општине Опово не постоји прихватилиште за напуштене псе, а за истим постоји значајна потреба. Око 600.000 динара се годишње издваја као одштета грађанима због уједа пас луталица, као и 1.440.000 за ангажовање фирме која врши сакупљање и одвожење паса луталица са територије општине Опово.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које је потребно реализовати су: -формирање зоохигијенске службе,

	-израда пројектно-техничке документације за изградњу објекта, - изградња објекта прихватилишта за напуштене животиње.
Одговорна институција	општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	50.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово; Републичке и Покрајинске институције

Опис приоритетних циљева и мера за развојни правац: друштвени развој

Приоритетни циљ 6 - Развијен систем социјалне заштите и подршке становништву

Опис циља:

Центар за социјални рад "Опово" из Опова као самосталан центар функционише од 2006. године, до када је пословао као одељење међуопштинског центра "Ковачица–Опово" из Ковачице. Центар за социјални рад (ЦСР) обавља делатност за коју је основан у релативно задовољавајућим условима рада у погледу простора и опреме, с тим што објекат нема прилагођен прилаз за особе са инвалидитетом, простор за пријемну канцеларију и простор за обављање вијећења детета у контролисаним условима. Када је реч о услугама, недостају услуге: лични пратилац, породични саветник и помоћ у кући (нису континуиране услуге, зависе од донатроских средстава). Такође, посебан проблем представља неадекватно збрињавање деце са сметњама у развоју и старих лица. Проблем је и недовољан број геронто-домаћица. Кроз улагање у социјалну инфраструктуру обезбедиће се боља доступност правима и услугама социјалне и здравствене заштите, унапредиће се квалитет и ефикасност услуга у овим областима, развој популационе политике и унапредити здравље становништва. Све је већи број пријава за насиље у породици. Осим повећаног обима посла и смањеног броја стручних радника, проблем који се јавља је приликом хитног смештаја жртава насиља које не можемо сместити код сродника. Капацитети сигурних кућа су мали, тако да често постоји проблем смештања угрожених лица. Са сличним проблемом се ЦСР сусреће и приликом ургентног

смештања малолетне деце. Све је више предмета код којих је потребно одузимање пословне способности и одузимања родитељског права, нарочито лицима смештеним у установама социјалне заштите, а наведене трошкове сноси ЦСР. У току протекле године осим послова помоћи у кући, локална самоуправа је центру за социјални рад поверила и финансирала послове личног пратиоца детета. До одлуке о увођењу ове услуге дошло се услед захтева интерресорне комисије која је своје мишљење формирала на основу потребе родитеља да своју децу укључе у друштвени живот заједнице и редовно образовање и спремности локалне самоуправе да изађе у сустрет грађанима.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	**Веза – преговарачка поглавља са ЕУ**
1.3. Применити одговарајуће националне системе социјалне заштите и мере за све, укључујући најугроженије, и до 2030. постићи довољно велики обухват сиромашних и рањивих	19. Социјална политика и запошљавање
Показатељ исхода 2021/2022.	**Показатељ исхода 2029.**
Услуга које нису континуирано и на одржив начин обухваћене социјалном заштитом: лични пратилац деце, геронтодомаћице, саветовалиштве и терапијски рад са децом на хранитељству и са проблемима у понашању Извор податка: ЦСР	Континуирано се пружају услуге: лични пратилац деце, геронтодомаћице, саветовалиштве и терапијски рад са децом на хранитељству и са проблемима у понашању Извор верификације податка: ЦСР
Издвајање из буџета за социјалну заштиту – 5.954.000 динара Извор: Завршни рачуни општине	Издвајање из буџета за социјалну заштиту – 6.500.000 динара Извор: Завршни рачуни општине

Мера 6.1 - Изградња социјалних станова	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера обухвата куповину кућа које ће бити подељене социјално угроженим породицама, чиме се даје значајан допринос остварењу циља пружања социјалне подршке свим грађанима општне Опово	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које је потребно реализовати подразумевају куповину и поделу кућа
Одговорна институција	Центар за социјални рад и општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	22.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	100% средства из ЕУ програма (донација). По пројекту, у фази је реализације

Мера 6.2 - Реконструкција/адаптација зграде ЦСР и набавка потребне опреме	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера подразумева обезбеђивање адекватних и достојанствених услова за пријем странака и пружање услуга Центра за социјални рад, што је веома значајно за пружање квалитетне и правовремене подршке свим корисницима. Поред потреба за адаптацијом и реконструкцијом простора, мера обухвата и набавку путничког возила за потребе правовременог реаговања у ургентним ситуацијама, као и пружање услуга корисницима који нису у могућности да дођу у просторије Центра за социјални рад.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Како су средства за извођење одобрена, за реализацију ове мере очекује се расписивање набавке и извођење радова. За набавку возила потребно је обезбедити средства и спровести набавку.
Одговорна институција	Центар за социјални рад и општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	10.000.000 динара (адаптација/реконструкција) 2.348.000 динара (набавка возила)
Потенцијални извор финансирања	Општина, надлежно Министраству

Мера 6.3 – Успостављање услуге личног пратиоца детета	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Реализацијом мере пружа се социјална подршка становништву, кроз омогућавање школовања и социјализације свој деци.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Потребно је обезбедити материјална средства и спровести набавку, изабрати пружаоца услуге.
Одговорна институција	Општина, ЦСР
Процењена финансијска средства за спровођење мере	2.000.000 годишње
Потенцијални извор финансирања	Локална самоуправа, ресорни Покрајински секретаријат

Мера 6.4 – Успостављање услуге геронтодомаћице	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера подразумева пружање помоћи старим лицима која живе у самачким домаћинствима	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Потребно је обезбедити материјална средства и спровести набавку, одабрати пружаоца услуга
Одговорна институција	Општина, ЦСР

Процењена финансијска средства за спровођење мере	2.000.000 динара годишње
Потенцијални извор финансирања	Локална самоуправа, Покрајински секретаријат

Мера 6.5 – Успостављање услуге саветовалиштва и терапијског рада са децом на хранитељству и са проблемима у понашању	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера обухвата помоћ деци у адаптацији и решавању развојних, психичких проблема и проблема насталих у функционисању са средином	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Потребно је обезбедити материјална средства, ангажовати стручњаке -3 извршиоца
Одговорна институција	Општина, ЦСР
Процењена финансијска средства за спровођење мере	1.500.000 динара годишње
Потенцијални извор финансирања	Локална самоуправа, Покрајински секретаријат

Приоритетни циљ 7 - Побољшане здравствене услуге, квалитет и доступност становништву

Опис циља:

Дом здравља „Опово” као здравствена институција из реда установа основне, амбулантно-поликлиничке делатности, спроводи мере примарне здравствене заштите на територији општине Опово. Годишње се у овој установи обави око 50.000 лекарских прегледа. Ради обезбеђивања доступне здравствене заштите, у већим или удаљеним насељима, организоване су здравствение амбуланте и то у свим насељним местима општине Опово. Дом здравља обавља здравствену делатност у следећим областима: општа медицина, здравствена заштита жена, здравствена заштита деце са амбулантном логопеда и развојним саветовалиштем, стоматолошка здравствена заштита са зуботехничком лабораторијом, хитна медицинска помоћ са санитетским возним парком, кућно лечење и здравствена нега, лабораторијска дијагностика, рентген дијагностика, ултрасонографија, интернисте, саветовалиште за дијабетес, медицинско снабдевање, административно-управна служба и служба техничког одржавања.
Дома здравља у Опову функционише са здравственом амбулантом у Баранди, Сакулама и Сефкерину и са апотекама у сваком насељеном месту. У Опову и Баранди, у школским објектима постоји и стоматолошка ординација. С обзиром да постоји адекватна покривеност и добра кадровска обезбеђеност, као и висок ниво здравствене услуге и додатне дијагностичке услуге које превазилазе уговорене услуге са РФЗО, можемо рећи да Дом здравља у Опову је у могућности да испуни захтеве корисника у погледу примарне здравствене заштите и примарне дијагностике. Препознати су проблеми као

што је недовољна опремљеност здравствене установе (недостаје опрема за ургентна стања, путнички санитет).

Веза – ЦОР 2030	Веза – преговарачка поглавља са ЕУ
Циљ 3. Обезбедити здрав живот и промовисати благостање за све људе свих генерација	Поглавље 28 – Заштита потрошача и заштита здравља

Показатељ исхода 2022. (базни)	Показатељ исхода 2029. (циљни)
Услуге Дома здравља Опово које недостају: интерниста, радиолог и логопед Извор податка: Дом здравља Опово	Дом здравља Опово пружа специјалистичке услуге интернисте, радиолога и логопеда Извор верификације податка: Дом здравља Опово

Мера 7.1 - Увођење нових специјалистичких услуга у Дом здравља Опово	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Дом здравља Опово у оквиру уговора о финансирању здравствене заштите о трошку РФЗО не може да уговори услуге интернисте, радиолога и логопеда због малог броја осигураника, а то је основ уговора. Међутим, због старосне струкзуре становништва, удаљености од регионалног центра махом стара пољопривредна домаћинства нису у прилици да остваре услугу у ОБ Панчево. Ангажовањем специјалиста, мимо уговора о финансирању РФЗО, постигла би се доступност здравствене заштите свим становницима Општине Опово, квалитетнији живот и континуитет у праћењу и лечењу обољења и стања, како код одраслих тако и код најостљивијег дела попоулације тј.деце.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Ангажовање сарадника доктора специјалисте интерне медицине, ангажовање доктора специјалисте радиологије и ангажовање здравственог сарадника дефектолога-логопеда
Одговорна институција	Општина Опово, Дом здравља Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	Месечне потребе за све наведене специјалности око 800.000,00 РСД (плате и доприноси ангажованих мимо радног односа)

Потенцијални извор финансирања	Општина Опово

Мера 7.2 - Реконструкција и опремање Дома здравља у Опову	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Дом здрављао Опово, поред кадровске опремљености, мора задовољити и просторне потребе становништва у току пружања здравствене услуге. Дом здравља Опово стандардима савремене медицине просторно није адекватан, те је комплетна реконструкција неопходна да би услуге биле доступне свим грађанима Општине Опово (приступне рампе, лифт, адекватни тоалети, чекаонице у свакој служби, ординације које омогућавају тајност између доктора и корисника услуге).	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Израђена је пројектно техничка документација, потребно обезбедити извор финансирања и сперовести поступке јавних набавки
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	200.000.000,00 динара
Потенцијални извор финансирања	Републичка канцеларија за јавна улагања Владе Републике Србије

Приоритетни циљ 8 - Унапређен систем пружања образовних услуга

Опис циља:

Један од главних проблема је свакако лоше стање објеката предшколског и основношколског образовања и генерално, лоше стање просторија за обављање основних активности. Највећи проблеми су свакако недовољно капацитета ПУ, недовољно стручног кадра, непостојање средње школе и одлазак младих из општине у средње школе и факултете. Максималан износ који родитељи плаћају за боравак деце у вртићима је 20% од економске цене коштања. У складу са Правилником о начину финансирања боравка деце у ПУ, регресира се боравак за свако друго дете које је уписано у ПУ из исте породице и свако тереће дете по реду рођења из исте породице. Циљ треба да доведе до равномерније заступљености обухвата деце која потичу из породица у којима оба родитеља нису радно ангажовани, као и породицама са нижим приходима. Општина Опово се труди да нема листе чекања за упис деце у предшколску установу, а приоритет приликом уписа имају деца из друштвено осетљивих категорија.

Циљ је да се повећа обухват деце предшколским васпитањем на територији целе општине. Уз обезбеђење адекватних услова за реализацију васпитно- образовног рада са децом, унапређење квалитета предшколског образовања и васпитања и унапређења доступности за сву децу, створиће се боља основа за даљи развој детета. Општина Опово усвојила је Стратегију за унапређивање предшколског васпитања и образовања општине Опово за период 2021-2025.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	**Веза – преговарачка поглавља са ЕУ**
4. Обезбедити инклузивно и праведно квалитетно образовање и промовисати могућност целоживотног учења за све	Поглавље 26 – Образовање и култура
4.2. До краја 2030. обезбедити да све девојчице и дечаци имају приступ квалитетном развоју у раном детињству, бризи и предшколском образовању како би се припремили за основно образовање	

Показатељ исхода 2020.	**Показатељ исхода 2029.**
Обухват деце јасленог узраста 15 % Извор: ДевИнфо, РЗС	Обухват деце јасленог узраста 23% Извор: ДевИнфо, РЗС
Обухват деце вртићког узраста 35,4 % Извор: ДевИнфо, РЗС	Обухват деце вртићког узраста 47% Извор: ДевИнфо, РЗС
Лоше стања објеката основних школа у свим насељеним местима	Унапређено стање објеката основних школа у свим насељеним местима

Мера 8.1 - Проширење простора и капацитета ПУ	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера подразумева унапређење капацитета (јаслено и предшколско) у ИО Сефкерину, односно изградњу новог бојекта чиме би се повећао капацитет за 20 места. Даље, мера обухвата и ослобађање просторија у вртићу у Опову за боравак деце, и премештање канцеларија у поткровље, чиме би се проширили капацитети за 60 места. За ове намене потребно је урадити потпуну адаптацију простора за боравак деце (укључује и јаслени). Мера има директан утицај на остварење циља и постизање циљних показатеља.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности подразумевају завршетак пројектно-техничке документације (део је завршен), аплицирање и извођење радова.
Одговорна институција	Општина и Предшколска установа
Процењена финансијска средства за спровођење мере	50.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	Општина и Републичке и Покрајинске институције

Мера 8.2 - Кадровско унапређење које ће подржати проширење капацитета	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља За проширење капацитета потребно је и кадровско унапређење. Конкретно, за вртић у Сефкерину потребно је запослити три васпитача, једну куварицу, две спремачице, васпитача за јаслено, као и логопеда. Мера је у директној вези са проширењем капацитета и достизања индикатора повећања броја деце у вртићима.	
Врста мере	Институционално-управљачко-организациона мера
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	За реализацију мере потребна је сагласност министарства за повећање броја радних места
Одговорна институција	Општина Опвоо и ПУ
Процењена финансијска средства за спровођење мере	500.000 дин месечно - плате 200.000 дин месечно - остали трошкови 100.000 годишње - едукација запослених
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово

Мера 8.3 – Санација и реконструкција објаката основних школа на територији општине	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера обухвата санацију и реконтрукцију објеката основних школа у насељеним местима, и то значајне инвестиције у свим насељеним местима, што је прецизно дефинисано и представљено у делу Активности за спровођење мере. Реализацијом наведених инвестиција даје се директан допринос унапређењу система пружања образовних услуга, кроз обезбеђивање бољих услова за рад запослених, али и боравак ученика.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које је потребно реализовати у циљу реализације Мере: - Реконтрукција објекта ОШ у насељу Сакуле (100.000.000 дин.), чека се одобрење финансирања, документација припремљена - Постављање и реконтрукција ограде око објекта ОШ у насељу Сакуле (процена инвестиције 10.000.000 дин.) – није израђена ПТД - Реконструкција и доградња мултидисциплинарних спортских терена основне школе у насељу Сакуле (50.000.000 дин.) - Реконструкција таванског простора и ђачке кухиње објекта ОШ у насељу Баранда (30.000.000 дин.)

	- Реконструкција и доградња мултидисциплинарних спортских терена основне школе у насељу Баранда (50.000.000 дин.) – није израђена ПТД - Реконструкција крова фискултурне сале основне школе у насељу Баранда (15.000.000 дин.) – није израђена ПТД - Санитарни чворови објекта ОШ у насељу Баранда (10.000.000 дин.) - Адаптација дотрајале кровне конструкције објекта ОШ у насељу Опово – није израђена ПТД (процена вредности радова 50.000.000 дин.) - Покривање и адаптација атријума школског објекта у насељу Опово (израда ПТД у току; процена вредности инвестиције 16.000.000 дин.) - Доградња спортске сале са трибинама објекта ОШ у насељу Опово (100.000.000 дин)- није израђена ПТД - Санитарни чворови објекта ОШ у насељу Опово (30.000.000 дин.) - није израђена ПТД - Адаптација и опремање просторија за групу продуженог боравка ОШ у насељу Опово (5.000.000 дин.) - Реконструкција електроинсталација објекта ОШ у насељу Опово (процена вредности радова 30.000.000 дин.) - није израђена ПТД - Санација кровне конструкције, кухиње и радионице објекта ОШ у насељу Сефкерин (процена вредности радова 5.000.000 дин.)- није израђена ПТД - Доградња санитарног чвора објекта ОШ у насељу Сефкерин (процена вредности радова 20.000.000, дин.) - није израђена ПТД - Санација подова комплетна објекта ОШ у насељу Сефкерин (процена вредноти радова 5.000.000 дин.) - није израђена ПТД - Молерско-фарбарски радови комплетног ентеријера објекта ОШ у насељу Сефкерин (процена вредности радова 4.000.000 дин) - Доградња и адаптација складишног простора за огрев објекта ОШ у насељу Сефкерин (3.000.000 дин.) - није израђена ПТД - Изградња летње еколошке учионице у насељу Сефкерин (ПТД и радови 2.000.000 дин.)
Одговорна институција	Основне школе, Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	535.000.000 дин.

Потенцијални извор финансирања	Основне школе, Општина Опово, покрајинске и републичке институтције

Мера 8.4 – Опремање објаката основних школа на територији општине	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера обухвата опремање објеката основних школа у насељеним местима, а што је прецизно дефинисано, и представљено у делу Активности за спровођење мере. Реализацијом наведених инвестиција даје се директан допринос унапређењу система пружања образовних услуга, кроз обезбеђивање бољих услова за рад запослених, али и боравак ученика.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	- Опремање објекта ОШ у насељу Сакуле (1.300.000 дин.); набавка клима уређаја (1.000.000 дин.); - Опремање објекта ОШ у насељу Сакуле савременим наставним средствима (50.000.000 дин.) - Опремање објекта ОШ у насељу Сакулештедљивом расветом (4.000.000 дин.) - Уградња соларних панела на објекат ОШ у насељу Сакуле (60.000.000 дин.)-није израђена ПТД - Куповина службеног аутомобила за потребе ОШ у насељу Сакуле (2.000.000 дин.) - Осавремењавање видео надзора објекта ОШ у насељу Сакуле (500.000 дин.) – није израђена ПТД - Опремање савременим наставним средствима ОШ у насељу Баранда (50.000.000 дин.) - Уградња соларних панела на објекат ОШ у насељу Баранда (60.000.000 дин.) – није израђена ПТД - Набавка клима уређаја за објекат оШ у насељу Баранда (1.000.000 дин.) – није израђен пројекат - Комплетно опремање новим намештајем објекта ОШ у насељу Баранда (1.300.000 дин.) – није израђена ПТД - Осавремењавање видео надзора објекта ОШ у насељу Баранда (500.000 дин.) – није израђен пројекат - Уградња соларних панела на објекат ОШ у насељу Опово (60.000.000 дин) - – није израђена ПТД - Набавка клима уређаја за објекат ОШ у насељу Опово (2.000.000 дин.) – није израђен пројекат - Опремање савременим наставним и канцеларијским средствима објекта ОШ у насељу Опово (70.000.000 дин.) - Куповина службеног аутомобила за потребе објекта ОШ у насељу Опово (2.000.000 дин.)

	- Осавремењавање видео надзора објекта ОШ у насељу Опово 500.000 дин.) - Уградња соларних панела на објекта ОШ у насељу Сефкерин (60.000.000) – није израђена ПТД - Комплетно опремање новим намештајем објекта ОШ у насељу Сефкерин (1.000.000 дин.) - Опремање савременим наставним средствима објекта ОШ у насељу Сефкерин (40.000.000 дин.) - Осавремењавање видео надзора објекта ОШ у насељу Сефкерин (500.000 дин.)
Одговорна институција	Основне школе, Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	467.600.000 дин.
Потенцијални извор финансирања	Основне школе, Општина Опово, покрајинске и републичке институтције

Приоритетни циљ 9 - Подигнут квалитет културних садржаја и услуга установа културе на територији општине

Опис циља:

Приоритетни циљ попут подизања квалитета културних садржаја и услуга установа културе на територији општине Опово произилази из бројних проблема са којима се Општина суочава, као што су: лоше стање Домова културе у насељеним местима, лоше стање зграде „Вила Хелена“, као и лош квалитет слободног времена младих. Иако је завидан број културних манифестација које се одржавају на подручју Општине, културна понуда се не шири, а основни разлог је недостатак стручног кадра. Из наведених разлога потребно је спровести одговарајуће мере које ће допринети постизању приоритетног циља и побољшању културног живота становника општине Опово.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	Веза – преговарачка поглавља са ЕУ
Циљ 11 – Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, прилагодљивим и одрживим	26. Образовање и култура
Подциљ 11.4 Појачати напоре да се заштити и обезбеди светска културна и природна баштина	

Показатељ исхода 2021.	Показатељ исхода 2029.
Издвајања из буџета општине за област културе је 3,5 % Извор податка: Завршни рачуни Општине	Издвајања из буџета општине за област културе је око 10% годишње

	Извор верификације податка: Завршни рачуни општине
Број програмских активности и број посетилаца – 14 (због ситуације корона, иначе је преко 50 годишње) Извор податка: Програмски извештаји ОНБ-а	Број програмских активности и посетилаца – планирано миминим 100 годишње Извор верификације податка: Програмски извештаји ОНБ-а

Мера 9.1 - Реконструкција/санација објеката културе по насељеним местима општине	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Домови културе у насељеним местима су у лошем стању, и улагање у њихову реконтрукцију/санацију свакако је веома значајна мера која треба да доринесе унапређењу квалитета услуга у области културе, и диретно повећати број грађана који користе ове услуге, у циљу побољшања квалитета слободног времена.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Објекти у насељеним местима су у веома лошем стању, потребна је њихова реконтрукција / санација, израда пројектне документације.
Одговорна институција	Општина Опово, Општинска народна библиотека
Процењена финансијска средства за спровођење мере	2.000.000,00 годишње по објекту (годишње)
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово, ресорна Министарства

Мера 9.2 - Решавање кадровских проблема у установама културе	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Значајан проблем у области културе, који је неопходно решити како би се унапредио квалитет пружања услуга, свакако су људски ресурси. Проблеми који сада погађају општину Опово је функционисање ове области по принципу периодичног ангажовања хонорарних сарадника, што директно утиче на квалитет и свакако стандарде у овој области услуга. Једна од веома битних мера свакако је решавање кадровских проблема у установама културе, подизање и поштовања постављних стандарда, што би директно утицалао на квалитет културних садржаја.	
Врста мере	Институционално-управљачко-организациона мера
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Потребно је спровести следеће активности, у циљу реализације постављене мере: - Изменити систематизацију ОНБ у складу са системазизацијом општине Опово - Усвајање нове систматизације ОНБ-а од стране општине - Одобрење радних места од стране Министарства финансија
Одговорна институција	Општина Опово и Општинска народна библиотека

Процењена финансијска средства за спровођење мере	ЗА ВСС у просеку 1.406.000,00 (у зависности од описа посла и систематизованог места) За ССС у просеку 730.908,00 (у зависности од описа посла и систематизованог места) Цифре се односе на годишњу зараду са свим доприносима
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово

Мера 9.3 - Развој нових и афирмација постојећих културних манифестација	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера подразумева већа издвајања за потребе јачања и афирмације културе, кроз већи број, различитост и доступност програма и садржаја, подизање свести о значају локалних манифестација, већем укључивању локалног становништва и сл. Кроз већи број манифестација и других програма, као и укључивање више локалних актера, директно би се дао допринос постизању постављеног приоритетног циља	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Потребно је издвајати више средстава за манифестације које су од значаја за локалну средину, више програмских активности у склопу манифестације, боља организација и техничка подршка
Одговорна институција	Општинска народна библиотека Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	3.000.000 годишње
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово (10-20% потребних средстава на годишњем нивоу), ресорно Министарство остатак

Приоритетни циљ 10 - Унапређење постојећих спортско-рекреативних капацитета на територији општине

Опис циља:

Спортски садржаји су веома развијени на подручју општине Опово, инфраструктура је на завидном нивоу, узимајући у обзир развијеност подручја и величину Општине. Стручне послове у области спорта за потребе локалне самоуправе и организација у области спорта обавља Спортски савез општине Опово, који у свом саставу броји 13 спортских удружења. У циљу популаризације спортско-рекреативних активности, у насељу Опово, 2014. године је изграђен спортско-рекреативни центар који поседује кошаркашки и рукометни терен, атлетску стазу, мини пич терен са вештачком подлогом, као и тениско игралиште. Центар је опремљен електричном расветом како би се спортске активности могле обављати и у каснијим часовима. Приоритетни циљ обухвата мере улагања у унапређење стања постојећих спортских објеката и релевантне спортске програме и активности, обезбеђивање адекватних спортских садржаји за што

квалитетнији и здравији живот грађана. Стварање адекватних услова за бављење спортом, као и развојем нових и промоцијом постојећих спортско-рекреативних активности значајно ће се унапредити друштвени живот локалне заједнице.
Без обзира на завидан ниво када је реч спортским удружењима, активностима и инфраструктури, потребна су извесна улагања у насељеним местима, у делу реконструкције спортских терена и пратећих објеката. За потпуно остварење постављеног циља, није довољно само улагање у физичку инфраструктуру, већ је потребно и анимирање локалног становништва, пре свега младих и жена, у веће укључивање у спортске садржаје.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030
Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим
11.1. До 2030. осигурати да сви имају приступ адекватном, безбедном и приступачном становању и **основним услугама**

Показатељ исхода 2020./2022.	**Показатељ исхода 2029.**
Издвајања из буџета општине за област спорта је 4,5 % (2020.) Извор податка: Завршни рачуни општине	Издвајања из буџета општине за област спорта је 6 % Извор верификације податка: Завршни рачуни општине
Број спортских клубова 13 и број чланова 200 жене у спорту 20% (2022.) Извор податка: Спортски савез општине Опово	број чланова 300 жене 30% квалитетнији рад, такмичања у вишим ранговима, боља опрема, привлачење младих Извор верификације податка: Спортски савез општине Опово

Мера 10.1 - Реконструкција и унапређење спортске инфраструктуре на територији општине	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера подразумева реконструкцију спортских терена у свим насељеним местима са пратећим објектима у спорту (свлачионице, тушеви, спортска опрема, вешерај и др.); Мера обухвата и изградњу базена у Опову.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Израђена је пројектно-техничка документација (за спортске терене), али је потребно обезбеђивање финансијских средстава за изградњу
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	15.000.000 динара (за спортске терене)

Потенцијални извор финансирања	Општина Опово и Покрајинска влада

Мера 10.2 – Промоција спортско-рекреативних активости	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера подразумева отварање нових јуниорских (6-12 година) школица спорта, промоцију спорта по школама, здравствене прегледе, повећање броја садржаја за жене (аеробик, јога….) и друго.	
Врста мере	Информативно-едукативна мера
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које је потребно реализовати су: израда плана промо активности Спортског савеза и финансијска подршка општине Опово
Одговорна институција	Спортски савез и Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	1.000.000 годишње
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово, Покрајинске и републичке институције, донације од стране спонзора

Опис приоритетних циљева и мера за развојни правац: привредни развој

Приоритетни циљ 11 - Унапређење пословног окружења, повећање запослености и конкурентности привреде кроз привлачење инвестиција

Опис циља:

На подручју Општине Опово изграђена је једна радна зона, у насељеном месту Баранда, величине 15ha (није цела површина у употреби). У оквиру зоне послују три пословна субјекта. Зона је повезана на електричну и водоводну мрежу, док нису изграђени канализација и саобраћајни приступ зони. Једна од мера у оквиру приоритетног циља, односи се на изградњу недостајуће инфраструктуре у оквиру радне зоне.
Општина Опово показује проблем ниске просечне зараде, која без обзира на номинални раст од 9,41% просечно годишње, посматрано од 2016. године, и даље је нижа од просека Јужнобанатске области, региона Војводине и Републике Србије. У том смислу, Општина планира реализацију мера којима ће пружити подршку привредним субјектима за ново запошљавање, односно улагања у опрему и друге потребне ресурсе, у циљу унапређења пословања, и последично унапређења услова рада и накнада запослених.
Општина ће, у планском периоду, активирати мере подршке привредним субјектима али и физичким лицима у циљу (само)запошљавања, и у том смислу израдити ново локални акциони план запошљавања (постојећи истиче 2023. године), подржати пројекте јавних радова, стручне праксе, моје прве плате и сличне постојеће, али и нове, програме. Посебна мера свакако ће бити подршка предузетништву, где ће акценат бити стављен на

осетљиве групе као што су млади и жене, као и друге категорије теже запољшивих лица. Мера ће обухвататит фунансијску али и другу (стручну, техничку) подршку кроз набавку опреме, обезбеђивање информативних и едукативних програма.
Туризам је саставни део овог приоритетних циља, јер он на подручју општине Опово није развијен, без обзира на изузетне природне ресурсе овог подручја. Подручје општине Опово тренутно не остварује значајанији економски ефекат од активности у области туризма (удео запослених у сектору услуга смештаја и исхране је био 3% у 2020. години), уз кумулативно смањење броја запослених у сектору услуга смештаја и исхране за 0,2%, од 2016. год. У оквиру планског периода, Општина планира обједињавање туристичке понуде, активнију промоцију, реализацију одређених капиталних пројеката, брендирање, активирање локалног становништва у делу пружања услуга смештаја и исхране и сл. Општина Опово нема основану туристичку организацију, због чега је и промоција самих туристичких ресурса и развој капацитета, веома отежан.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	**Веза – преговарачка поглавља са ЕУ**
8.5. До 2030. постићи пуну и продуктивну запосленост и достојанствен рад за све жене и мушкарце, укључујући и младе људе и особе са инвалидитетом, као и једнаку плату за рад једнаке вредности	Поглавље 20: Предузетништво и индустријска политика
8.b До 2020. развити и операционализовати глобалну стратегију за запошљавање младих и применити „Глобални пакт за запошљавање“ Међународне организације рада	

Показатељ исхода 2020. (базни)	**Показатељ исхода 2029. (циљни)**
Просечне зараде без пореза и доприноса 50.270,00 дин. (425 евра) Извор податка: ДевИнфо - РЗС	Просечне зараде без пореза и доприноса 53.225,00 дин. (453 евра) Извор верификације податка: ДевИнфо – РЗС
Незапослена лица без квалификација као % незапослених лица (57,8%) Незапослени млади 15-29 (18%) Незапослени старији 55+ (27%) Извор податка: ДевИнфо - РЗС	Незапослена лица без квалификација као % незапослених лица (38%) Незапослени млади 15-29 (14%) Незапослени старији 55+ (20%) Извор верификације податка: ДевИнфо – РЗС

Мера 11.1 - Унапређење привредног и инвестиционог амбијента	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Постојећа зона на подручју Општине (у насељу Баранда) је делимично инфраструктурно опремљена, због чега је потребно, у планском периоду, израдити пројектно-техничку документацију и изградити недостајућу инфраструктуру у циљу потпуне функционалности постојеће зоне. У том смислу планира се пре свега уређење путне и енергетске инфраструктуре, и обезбеђивање свих потребних дозвола.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга

Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	У циљу реализације мере, планира се израда пројектно-техничке документације за завршетак комплетне саобраћајне и енергетске инфраструктуре у постојећој зони у насељу Баранда, аплицирање за средстава, изградња и обезбеђивање свих потребних дозвола.
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	100.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово, Покрајинске и Републичке институције, ЕУ донаторски програми

Мера 11.2 - Успостављање механизама за финансијску подршку запошљавању- приватни сектор	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера даје допринос остварењу циља кроз неколико кључних активности, где је пре свега израда новог локалног акционог плана запошљавања, подршка програма стручне праксе, финансијска подршка за набавку опреме и др. Основни резултат наведених мера треба да буде веће запошљавање и бољи услова рада и накнада запосленима.	
Врста мере	Подстицајна мера
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које је потребно спровести: - израда локалног акционог плана запошљавања (постојећи истиће 2023. год.) - финансијска подршка за новозапошљавање - финансијска подршка за набавку опреме у циљу унапређење пословања
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	10.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово

Мера 11.3 - Успостављање механизама за финансијску подршку запошљавању – физичка лица	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера даје допринос остварењу циља кроз неколико кључних активности, где је, пре свега, израда новог локалног акционог плана запошљавања, подршка програма јавних радова, стручне праксе, програма моја прва плата и др.	
Врста мере	Подстицајна мера
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које је потребно спровести: - субвенције за самозапошљавање - финансијска подршка за програм јавних радова, стручне праксе и моје прве плате
Одговорна институција	Општина Опово

Процењена финансијска средства за спровођење мере	6.000.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово

Мера 11.3 - Подршка развоју и промоцији предузетништва	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера подразумева пружање подршке развоју предузетништва, анимирању младих, жена и свих других са подручја општине Опово, у циљу развоја малог бизниса. Општина у планском периоду планира да пружи подршку старт ап пројектима кроз набавку опреме, пружање подршке информисања и едукације за аплицирање на донаторске програме и др. у складу са препознатим потребама. Реализација мере даје директан допринос остварењу циља кроз повећање запослености, али и повећање прихода локалног становништва, што је, кроз предузетничке пројекте, најчешће веома одржив облик остваривања прихода.	
Врста мере	Подстицајна мера
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Мера подразумева расписивања конкурса од стране локалне самоуправе, у складу са препознатим потребама (информације доступне Канцеларији за локално-економски развој при Општини). Општина планира и израду Локалног акционог плана развоја предузетништва, при чијој изради, кроз фазу анализе, ће бити и препознате потребе тржишта и могућности подручја за активирање одређених пословних подухвата. Средства би била додељивана за потребне материјалне и нематеријалне ресурсе за покретање малог бизниса.
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	18.000 000 динара
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово, покрајински и републички органи, ЕУ донаторски програми

Мера 11.4 - Развој туризма и промоција туристичке понуде
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера обухвата све активности које би Општина предузимала у циљу развоја туристичке понуде и промоције исте. Како је подручје Општине изузето богато природним ресурсима, који би се могли активирати кроз креирање туристичких производа и програма, а до сада се нису стекле могућност да дође до улагања у овај сектор, у планском периоду ће и на томе бити акценат. Најпре, биће потребно обезбедити одрживи начин финансирања оснивања локалне туристичке организације

која би се организовано и систематизовано бавила промоцијом ресурса подручја, креирањем туристичких производа и програма, анимирањем локалног становништва за укључивање у пружање услуга смештаја и исхраве, едукацијама, категоризацијом и др. Мера би подразумевала и активности обједињавања туристичке понуде, односно креирање јединствене понуде подручја, у циљу бржег и квалитетнијег приступа крајњем купцу. Развој туризма на подручју Општине свакако би подразумевао и реализацију одређеног броја капиталних инвестиција.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Основне активности које је потребно спровести за реализацију мере су: - формирање локалне туристичке организација - креирање туристичких производа и програма - анимирање локалног становништва, младих, удружења грађана, за пружање различитих туристичких и угоститељских услуга (локални водичи, услуге смештаја, исхране и др.) - анализа потреба реализације капиталних пројеката и припрема документације за одабране
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	35.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово, покрајински и републички органи, ЕУ донаторски програми

Приоритетни циљ 12 - Одржива пољопривреда и рурални развој општине

Опис циља:

Пољопривреда представља примарну привредну грану Општине, захваљујући значајним природним ресурсима (плодно земљиште, повољна клима, богатство водених токова...), али и традицији бављења овом привредном делатношћу. Општина Опово има и добру повезаност са великим тржиштима, попут Београда, Панчева и Зрењанина, што омогућава пласман производа кроз различите канале (тржнице, маркети, испорука домаћинствима…). Наведено указује на потребу дефинисања мера које ће унапредити сектор пољопривреде и уквиру циља одрживе пољопривреде. У складу са својим надлежностима, Општина ће издвајати значајнија средства у наредном, планском, периоду, а у циљу пружања финансијске, али и едукативне и саветодавне подршке пољопривредницима са подручја. Подстицаји ће се односити примарно на веће ангажовање младих у пољопривреди, кроз пружање подршке за набавку опреме и механизације, а затим и на уређење основне инфраструктуре, као што су атарски путеви, услови за наводњавање, санација сметлишта на пољопривредним површинама и слично.

Посебна мера односиће се на подршку органској производњи, која представља стратешко опредељење, како на нивоу Републике Србије, тако и на нивоу ЕУ. У оквиру Стратегије пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014-2024. године дефинисано је приоретно подручје ”Заштита и унапређење животне средине и очување природних ресурса”, где се пажња посвећује одрживој пољопривредној пракси, односно одрживом управљању природним ресурсима, где кључну улогу има органска пољопривреда. Општина Опово, коју пре свега карактерише значајно богатство природних ресурса, мора посебну пажњу да обрати на загађење истих, а спровођење мера у циљу повећања површина под органском производњом, свакако је једно од најважнијих. Повећање површина под органском производњом мора да се започне кроз анимирање и подстицаје од стране локалне самоуправе, а иста искуства имају и друге земље, не само у региону, већ и у ЕУ. Европска унија, такође, у оквиру своје пољопривредне стратегије (”Farm to Fork strategy for a fair, healthy and environmentally-friendly food system”) указује на значај одрживе пољопривреде у смислу очувања биодиверзитета.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	**Веза – преговарачка поглавља са ЕУ**
2. Окончати глад, постићи безбедност хране и побољшану исхрану и промовисати одрживу пољопривреду	11. Пољопривреда и рурални развој
2.4. до 2030. обезбедити одрживе системе за производњу хране и применити отпорне пољопривредне праксе за повећање продуктивности и производње, које помажу у одржавању екосистема, које јачају капацитет за прилагођавање климатским променама, екстремним временским условима, сушама, поплавама и осталим катастрофама, и које прогресивно побољшавају квалитет земљишта и тла • 2а. Повећати инвестирање, укључујући кроз побољшану међународну сарадњу, у руралну инфраструктуру, пољопривредна истраживања и саветодавне услуге, развој технологије и банака биљног и сточног генетског материјала како би се унапредили пољопривредни производни капацитети у земљама у развоју, а посебно у најмање развијенијим земљама • 2.3. До 2030. удвостручити пољопривредну продуктивност и приходе малих произвођача хране, а посебно жена, аутохтоних народа, породичних пољопривредних произвођача, сточара и рибара, кроз безбедан и једнак приступ земљишту, другим производним ресурсима и подацима, сазнањима, финансијским услугама, тржиштима и могућностима за	

остваривање додатне вредности, односно за запошљавање ван пољопривреде	

Показатељ исхода 2021. (базни)	Показатељ исхода 2029. (циљни)
Укупна издвајања из општинског буџета у области пољопривреде су око 75.000 ЕУР годишње, односно 3,2% укупног буџета Извор податка: Завршни рачуни општине	Укупна издвајања из општинског буџета у област пољопривреде су око 170.000 ЕУР годишње, односно 3,2% укупног буџета Извор верификације податка: Завршни рачуни општине
Укупни подстицаји за пољопривреду (податак 2021.): 53.798.000 дин. годишње (око 458.000 евра); од чега 85% су повукла пољопривредна газдинства Извор податка: Агенција за привредне регистре	Средства одобрена за финансирање у области пољопривреде: око 100.000.000 дин. годишње (око 851.000 евра) Извор податка: Агенција за привредне регистре

Мера 12.1 - Финансијска подршка пољопривредним произвођачима – субвенције	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Подстицајна мера која се планира у циљу подршке одрживом развоју пољопривреде подразумева финанасија издвајања Општине у виду суфинансирања набавке потребне механизације и друге опреме, а пре свега за младе пољопривреднике. Најважнији критеријуми приликом одабира корисника ове врсте финансијске подршке, свакако би биле године, пол, али исто тако и врста пољопривредне активности, где би предност имали корисници чији пројекти се базирају на еколошки одрживим принципима, у циљу очувања биодиверзитета подручја.	
Врста мере	Подстицајна мера
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	У циљу реализације мере, активности које ће Општина спровести односи се на: - Израду локалне стратегије руралног развоја - Оснивање Службе за пољопривреду у оквиру Општине - Расписивање конкурса, подела средстава, праћење и евалуација постигнутих ефеката
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	9.000.000 динара укупно за све године важења Плана
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово; Републичке и Покрајинске институције

Мера 12.2 - Улагања у пољопривредну инфраструктуру (наводњавање, атарски путеви...)	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља У складу са својим надлежностима, општина Опово ће издвајати средства у оквиру мере која се односи на унапређење пољопривредне инфраструктуре, а која директно утиче на остварење постављеног циља одрживе пољопривреде подручја. Инвестиције у оквиру ове мере ће бити реализоване годишње, у складу са доступним општинским и обезбеђеним екстерним изворима финансирања, а обухватаће улагања у атарске путеве, наводњавање, санације дивљих сметлишта на пољопривредним површинама и друго за чим се укаже потреба, а постоји директан или индиректан позитиван утицај на развој одрживе пољопривреде. Пољопривредна инфраструктура је основа даљег развоја постојећих актера у овом сектору, али исто тако и новог ангажовања.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Мера обухвата низ следљивих активности, од припреме пројектно техничке документације за одабране инвестиције, до радова у делу рекултивације, одржавања, уређења постојеће пољопривредне инфраструктуре.
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	50.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово; Републички и Покрајински органи

Мера 12.3 - Едукативне активности и подршка умрежавању пољопривредника	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера подразумева подршку Општине развоју одрживе пољопривреде кроз организовање информативних активности, а све са циљем развоја одрживе пољопривреде и повећања њених ефеката кроз удруживање пољопривредника (оснивање гранских удружења, задруга и других облика организовања, подстицај развоја пољопривредних инкубатора и сл.). Информативне и едукативне активности односиле би се и на информисање пољоривредника о доступним подстицајима (конкурсима), пружање саветодавне и техничке помоћи приликом пријава на различите донаторске програме, едукацију о значају удружињвања, презентацији примера добре праксе. Мера даје директан допринос остварењу постављеног циља, јер утиче на повећање знања и информисаности пољопривредника, и индиректно на повећање	
Врста мере	Информативно-едукативна мера
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	За реализацију мере потребна је реализација информативних и едукативних активности у циљу унапређења пословања пољопривредника, и повећања удруживања у пољопривреди. Активности које се планирају су: информисање пољоривредника о доступним подстицајима (конкурсима), пружање саветодавне и техничке помоћи приликом пријава на

	различите донаторске програме, едукацију о значају удружињвања, презентацији примера добре праксе.
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	6.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово, Покрајинске и Републичке институције, ЕУ донаторски програми

Мера 12.4 - Подстицај органске производње	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља На значај очувања биодиверзитета, уз развој и повећање пољопривредне активности, указују националне и међународне стратегије. Општина Опово је изузетно богата природним ресурсима, чијим очувањем се мора активно бавити. Покретање органске производње захтева финансијску подршку, а кроз све донаторске програме, суфинансирање ове врсте активности је далеко веће него што је то код других облика пољопривредне активности. У локаним заједницама и регионима у којима је развијена органска пољопривреда, имплус за покретање и подршка долазила је из локалних, регионалних и национаних влада. Познавајући наведене чињенице и посматрајући примере добре праксе, али и пратећи стратешка опредељења виших нивоа, општина Опово ће у наредном периоду издвајати одређена средства за повећање површина под органском пољопривредом. Тренутно је забележена мања активност органске производње код ратарских производа, али детаљнијих података о површинама и културама нема. Кроз ову меру, Општина ће подстицати прелазак са традиционалне на органску пољопривредну производњу (конверзија), давати субвенције и за изградњу пољопривредних инкубатора, али и подршку за пласман производа на тржиште. Подстицање органске производње, и пласман производа у оближњим великим трговинским центрима такође би обезбедило ангажовање млађих становника општине, а подршка маркетингу и брендирању прерађених прехрамбених производа, допринело би повећању личног дохотка и порасту животног стандарда на постојећим газдинствима.	
Врста мере	Подстицајна мера
Опис мере / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Сарадња са Институтом Тамиш Панчево, формирање огледних површина производње, примери добре праксе , субвенције за опрему
Одговорна институција	Општина Опово
Процењена финансијска средства за спровођење мере	15.000.000 динара
Потенцијални извор финансирања	Општина Опово; Републички и Покрајински органи; Програми Европске уније

5. Овир за спровођење, праћење спровођења, извештавање и вредновање

У оквиру овог поглавља представљен је механизам улога, одговорности као и календар активности када је реч о процесу праћења спровођења, извештавања и вредновања усвојеног Плана развоја општине опово. Наведени процес се спроводи у циљу повећања ефикасности у спровођењу и повећању вероватноће остваривања приоритетних циљева.

Праћење спровођења

Праћење спровођења је континуирана активност, која се спроводи свакодневно током године. За потребе спровођења Плана развоја општине Опово 2022-2029. креиран је институционални оквир са два основна нивоа структуре, а то су:

- координационо тело (доносиоци одлука унутар Општине) и
- носиоци мера дефинисани у оквиру Плана.

Наведена структура врши праћење остваривања приоритетних циљева по учинцима, одступања тј. разлику уколико постоји, доноси одлуке за превазилажење насталих одступања, изазова и проблема када је реч о постизању учинака.
Координационо тело има координатора чија улога је прикупљање информација о спровођењу мера и одржавање континуиране комуникације, пре свега између координационог тела и носиоца мера, детектовање проблема и давање препоруке за решавање истих, праћење усаглашености средњорочних планова институција са мерама у Плану развоја, припрема материјале, извештава координационо тело, и обававља административно-техничке послове.
План развоја се спрооводи путем средњорочног плана, тј. средњорочни план је алат за операционализацију. Спворођење се врши тако што се подаци прикупљају за сваку од активности у оквиру мера. Процес прикупљања и обраде података у вези са реализацијом појединачних активности у оквиру сваке од мера, као и података о остваривању конкретних показатеља (за мере и циљеве) је одговорност руководиоци одељења, у складу са надлежностима. Подаци се прикупљању из различитих примарних и секундарних извора (дефинисани обрасци за прикупљање од носиоца мера, званична статистика, анкете/упитници по потреби).

Вредновање

Вредновање је утврђивање степена промене који је настао спровођењем мера из Плана развоја и степен достизања приоритетних циљева, а спроводи се периодично. Вредновање се врши на основу података добијених од руководиоца одељења, органа и организација одговорних за спровођење мера, али и података добијених из званичних статистичких база. Утврђивање степена настале промене спровођењем плана развоја треба да укаже на потенцијалну потребу преиспитивања и унапређења (ревизије) Плана развоја. Вредновање се може вршити интерно и екстерно. Уколико се врши интерно неопходно је формирати посебну комисију. Екстерним путем вредновање се може извршити ангажовањем спољних независних консултаната који ће тај поступак спровести.

Извештавање

Извештавање се реализује кроз извештавање о спровођењу средњорочних планова, извештавајући на тај начин и о спровођењу Плана развоја. У периоду спровођења Плана развоја, општина Опово ће израђивати две врсте извештаја, а то су:

- годишњи извештај о спровођењу средњорочног плана који је истовремено и извештај о спровођењу Плана развоја
- трогодишњи извештат о постигнутим учинцима Плана развоја

Узимајући у обзир чињеницу да ће општина Опово средњорочни план израђивати током 2022/23. године, а за период 2023-2025., први извештај о спровођењу средњорочног плана биће израђен у марту 2025. године за претходну годину, чиме ће бити израђен и извештај о спровођењу Плана развоја. Први извештај о постигнутим учиницима Плана развоја биће израђен у првом кварталу 2025. а најкасније до јуна наведене године, за претходни трогодишњи период.
Предлог извештаја о учинцима спровођења Плана развоја утврђује Општинско веће и исти подноси Скупштини општине (најкасније у року од шест месеци од истека трогодишњег периода спровођења). Након усвајања извештаја о учинцима Плана развоја, Општинско веће, као и Скупштина Општине, могу утврдити потребу за спровођењем ревизије Плана развоја, уз образложење разлога за ревизију. У случају утврђивања потребе, поступак ревизије Плана развоја биће спроведен по истој процедури која је дефинисана и за усвајање Плана развоја.

Када је реч о конкретним именовањима односно формализацији структуре са спровођење Плана развоја, исто ће бити спроведено након усвајања средњорочног плана. До тог момента, структура за праћење спровођења плана равзоја биће интегрисана са структуром задуженом за програмско буџетирање.

6. Прилог

Прилог 1 – Анализа у области економског развоја
Прилог 2 – Анализа у области друштвеног развоја
Прилог 3 – Анализа у области инфраструктуре и заштите животне средине
Прилог 4 – Анализа у области пољопривреде и руралног развоја
Прилог 5 – Решење о формирању координационог тима
Прилог 6 – Решење о формирању тематских радних група